Any 60.—N.º 19880.—Preu: 30 cts.

Diumenge, 26 de juny de 1938

ABONAMENTS

Barcelona, mes... 7 Ptes.
Catalunya i territori de la República, trimestre. 21 "
Amèrica llatina i Portugal, trimestre. 24 "
Països convenі postal, id. 36 "
Altres països, id. 60 "

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ: BARBARA, 11 i 13 - TELÈFON 19003 BARCELONA ADMINISTRACIÓ: RAMBLA CATALUNYA, 64 - TELF. 70130

Un excés de confiança que es tradueixi en iniciatives unilaterals o anticipades és la més temible de les imprudències.

LEON BLUM

CRONICA

El balanç de vuit dies

El curs dels esdeveniments sotmet l'opinió pública internacional a un règim semblant al de la dutxa escocesa, que no gosaríem dir que sigui la terapèutica més indicada per a remeiar la greu situació que amb tanta insistència hom assegura que és urgent aclarir. Hom va de l'optimisme al pessimisme amb una sorprenent facilitat i no pas sense motius. En un moment donat tothom espera que la pirateria aèria exercida pels avions italo-alemanys al servei de Franco va a cessar, tant per la insostenible situació que crea com per la presa de mesures semblants a les de Nyon o a les que desenganyaren Alemanya, pel mes de maig, sobre l'oportunitat de realitzar un cop de mà sobre Txecoslovàquia. Però més tard les declaracions de Mr. Chamberlain i la resposta que s'encarreguen de donar-hi els avions de Mussolini i Hitler, demostren que el pessimisme està a bastament justificat. Quelcom de semblant succeeix en ésser coneguts els desigs manifestats per Itàlia d'accelerar la posta en vigor dels acords anglo-italians, i quant als acords unànimes del Comitè de No Intervenció sobre retirada de voluntaris succeeix una situació força menys clara i en la qual aquella unanimitat apareix molt menys real i efectiva del que havia estat dit. Aquest és el balanç de vuit dies, el qual se salda al nostre entendre en benefici del feixisme per obra i gràcia de la política de Mr. Chamberlain. En efecte, durant aquests vuit dies els senyors Mussolini i Hitler han vist realitzats alguns dels seus objectius mentre que les democràcies, a desgrat d'haver-se imposat mant sacrifici, han retrocedit visiblement. Tenim la seguretat absoluta que els senyors Attlee, Sinclair, Lloyd George, Churchill, etcètera, igual que el senyor Léon Blum són del mateix parer, i que per considerable que hagi estat la batalla que hom ha lliurat darrerament als Comuns contra la política de Mr. Chamberlain, i a desgrat de les baixes que en la seva majoria parlamentària ha tingut el *Premier* britànic, no ha estat de cap manera decisiva en el sentit de salvaguardar els interessos de l'equitat internacional. Caldrà, per tant, que l'oposició britànica es reorganitzi i es disposi a lliurar noves batalles i caldrà igualment que el gest de Léon Blum tingui els seus imitadors a França, on un senyor Flandin sembla com si hagués suplantat el cap del Govern, M. Daladier, en la tasca d'orientar la política exterior del país.

La reorganització de les forces democràtiques internacionals és tant més urgent que Mr. Chamberlain persisteix a voler continuar la seva política. Ara és esperat a Londres l'informe del representant a Burgos sobre la protesta britànica referent a l'enfonsament de vaixells mercants pels avions feixistes; però no és pas presumible que, sigui la que sigui la resposta del titella Franco, la situació millori. Es podrà aconseguir tal vegada un apaivagament gràcies a noves concessions de Mr. Chamberlain, que ja vénen anunciades a la premsa, però les perspectives segueixen essent contràries a tota solució equitativa dels problemes que la guerra planteja a Anglaterra i a França a conseqüència de la manca d'energia que caracteritza l'actuació del Gabinet anglès.

Hi ha per part del Govern conservador de Londres una marcada tendència a donar satisfacció a Mussolini, i és per això que han estat exercides pressions sobre M. Daladier que han decidit aquests a prendre mesures que no estava en el seu ànim prendre i que no concorden amb les seves declaracions. A la setmana que ara entrem s'acabarà de posar en clar el considerable retrocés que marca el balanç de la passada. El realisme, que consisteix a posar les democràcies al servei del feixisme, és la pitjor política que poden adoptar els representants dels països democràtics, baldament siguin sincers quan diuen que treballen per la pau general.

Espanya en el tauler

Dilluns tornarà a haver-hi debat als Comuns

"S'està tolerant l'intolerable"

escriu el «TIMES»

i un diputat conservador ha dit:

El primer avió que bombardegi un vaixell anglès, bombardejarà Chamberlain

Londres, 25. (Per telèfon). — La situació internacional entorn a la guerra d'Espanya segueix confusa. Segons noves rebudes a Londres, l'agent britànic a Burgos encara roman en aquella ciutat i és de creure que està fent tots els possibles per convèncer Franco de la necessitat d'acabar amb els bombardeigs de vaixells britànics si vol conservar les bones relacions amb Anglaterra. Però, en totcas, el fet que hagi estat cridat a Londres demostra la gravetat de la situació.

El "News Chronicle" diu que sabent que el debat del dijous a la Cambra tindria gran importància i que, existia molta hostilitat per la política del Govern, Mr. Chamberlain va reclamar a l'agent de Burgos abans de començar l'esmentat debat.

Els diaris d'avui donen més detalls sobre els diputats que es van abstenir de votar el Govern. Hi havia Mr. Eden, Mr. Churchill i molts conservadors i liberals-nacionals. Tal com diu un diari, la batalla ha començat, i el dilluns el primer ministre haurà de contestar a més preguntes encara que li seran molt difícils d'aclarir.

Naturalment, la Premsa italiana fa grans elogis de Mr. Chamberlain. Segons "La Tribuna" a Mr. Chamberlain no li importa que guanyi Franco o que guanyi la República, perquè Anglaterra no es fica mai en les coses interiors dels altres països. El que volen els diputats de l'oposició a Anglaterra és que aquesta posi tota la força de l'Imperi al servei del marxisme a Espanya. Però el que no sap "La Tribuna" és que la gran majoria de l'opinió pública d'Anglaterra creu que no li convé a l'Imperi britànic que guanyi Franco.

Tots els diaris parlen i gairebé tothom critica Mr. Chamberlain. Es una cosa molt notable sentir pels carrers com critica la gent, fins i tot els cambrers de restaurant, que gairebé mai no es fiquen en política, ara van comentant la marxa de les coses d'Espanya.

El Comitè de No Intervenció ha votat una mesura fixant les xifres necessàries per a la retirada dels voluntaris. Es tracta d'unes xifres fantàstiques. Primerament, per retirar els voluntaris, diuen que necessiten 750.000 lliures esterlines, calculant que per cada home li corresponen deu lliures. Això demostra que estan treballant sobre una base de retirar 75.000 homes, quan se sap perfectament que al costat dels rebels només hi ha uns 150.000 homes, entre tècnics i gent de tota mena. Això ens estranya molt, sobre tot perquè en la retirada de presoners de guerra de l'Orient, després de la Gran Guerra, van calcular-se les despeses sobre una xifra de una lliura per cada persona.

Fins ara els Governs no han indicat pas les xifres amb què estan disposats a contribuir. Al Comitè li ser àneccessari reunir-se altra vegada per disposar això. Despdés el pla serà presentat davant el Comity en ple i després, si és aprovat, al Govern espanyol i a l'administració de Burgos.

LA PREMSA FRANCESA

La premsa francesa coincideix a posar de relleu la situacio difícil en què es troba el primer ministre anglès després de l'agitada sessió de la Cambra dels Comuns de dipous i les dificultats amb què novament topa el Subcomitè de No Intervenció per a portar a terme la seva tasca.

El diari "L'Humanitè" reprodueix diversos fragments de diaris anglesos per demostrar que la posició de mister Chamberlain està cada dia més debilitada. Així, per exemple, el "News Chronicle" ha escrit en un editorial, que el senyor Chamerlain va pel camí de ridiculitzar la Gran Bretanya, i el redactor diplomàtic del "Times" ha observat que a totes les Ambaixades havia produit inquietud i s'havia comentat desfavorablement, el fet que els avions franquistes haguessin respost el dimarts passat amb noves agressions a les paraules pronunciades el dia abans per Mr. Chamberlain.

"L'Humanité", en reproduir aquests fragments, en transcriu també alguns altres de diaris italians, en els quals es diu que les esquadres italianes a les Balears no han parat d'operar contra les forces de l'Espanya republicana i que en menys de tres setmanes han enfonsat, diuen, setze vaixells pel cap baix. "La Tribuna", de Roma, ha assenyalat, d'altra banda, que 66 avions legionaris italians han recolzat eficaçment l'acció del general rebel Balino en el sector del riu Mijares. Heus ací com, diu "L'Humanité", l'agressor feixista respon amb bombes d'aviació a la política de capitulació que es fa des de Londres; heus ací on ens condueix la nefasta actitud de voler reduir els causants de la guerra feixista i de recular davant les seves impertinències.

En el periòdic "L'Ordre" ely seu corresponsal a Londres diu que mister Chamberlain comença a comprendre que l'*amistat* italiana amenaça d'acabar a la fi amb la supremacia anglesa a la Mediterrània.

En el diari "L'Oeuvre", Mme. Tabouis remarca, com ho fan també "Le Populaire" i altres diaris, que la majoria de Chamberlain de 250 vots ha baixat a 130. El sentiment existent a Londres, afegeix, és que l'estat d'esperit de la Cambra dels Comuns i de l'opinió pública britànica impedirà a Chamberlain per molt de temps tota nova iniciativa respecte dels italians i li impedirà també de fer res que pugu resultar una injusticia respecte dels republicans d'Espanya.

El corresponsad a Londres de "Le Figaro" arriba a dir, àdhuc, que és possible que l'agent britànic de Burgos torni definitivament a Londres. Els adversaris de Mr. Chamberlain, declara aquest corresponsal, afirmen que la posició del primer ministre està amenaçada. Potser no és ben bé així, però el que podem assegurar és que els bombardeigs dels rebels causen una profunda indignació, no solament en la massa de l'opinió, sino també entre els partidaris que els rebels tenen a Anglaterra.

Quant a les deliberacions del Comitè de No Intervenció, "L'Oeuvre" diu que la reunió darrera més aviat tingué un aspecte d'opereta que d'una sessió de Comitè diplomàtic. Aquest desgraciat Comitè Plymouth, afegeix Mme. Tabouis, es veu novament en l'obligació d'arranjar-ho tot de dalt a baix després d'un report de 90 planes que constituein el pla anglès, però cap article dels quals no va poder ésser novament, definitivament, adoptat, car cada delegat només ha demanat tot d'una el permís de parlar-ne primerament, amb el seu Govern respectiu. D'altra banda, hi ha la qüestió del finançament del pla el qual sembla que pujarà a dos milions i quart de lliures esterlines. Solament pel control naval caldran 500.000 lliures. A l'hora de repartir les despeses, el delegat italià ha declarat que el seu Govern, si tenia mitjans per a continuar la guerra, no en tenia per a deturar-la i que li calien divises per a retirar els seus voluntaris. Els alemanys han estat més reservats, limitant-se només a dir que estaven d'acord amb els italians. Els russos han declarat que no poden collaborar a les despeses de retirada de voluntaris, que participaran només a les despeses del control naval.

"En tot cas, afegeix Mme. Tabouis, per començar, França i Anglaterra haurien de pagar uns 250.000.000 de francs cada una.

El corresponsal de "Le Figaro", referint-se també a la sessió del Comitè diu que aquest topa amb dificultats tècniques formidables i que els resultats obtinguts estan lluny d'esser definitius. Els tècnics més optimistes estimen que si no es presenten noves dificultats d'ordre política, no es podrà fer res en concret fins a Nadal, i que per tant fins aleshores el tractat anglo-italià no podrà ésser posat en vigor. Per altra banda sembla que no serà possaria fins que, a més, les negociacions franco-italianes fossin acabades.

"L'Ordre" i també "L'Oeuvre", remarquen avui a grans titulars una conferència donada a Berlín pel general Reichanau sobre les experiències militars a Espanya.

— La guerra d'Espanya — ha dit el general Reichanau — durarà encara molt de temps.

Però en la seva conferència ha tret la conclusió que les posicions adquirides ja pels alemanys i les que esperen encara poder adquirir, els donen des d'ara la certesa que en el moment necessari podran tallar absolutament les comunicacions mediterrànies de França i de la Gran Bretanya.

"L'Home Libre" publica avui una correspondència de Londres remarcant que els republicans espanyols poden molt fàcilment fer-li faran, front a una nova campanya d'hivern.

LA SITUACIO A FI DE SETMANA

Londres, 25. — L'editorialista diplomàtic del "Daily Herald", Mr. Ewer, atribueix a un membre molt remarcable de la majoria conservadora la següent frase, que va sentir dels seus propis llavis:

— El primer avió que torpedini un vaixell britànic, torpedina Mr. Chamberlain.

La setmana acaba, en efecte, en mig d'una situació que pot resumir-se en aquestes greus paraules de l'editorial d'avui del "Times":

"El sentiment general del país és que s'està tolerant el que és intolerable.

Encara que el representant del Govern britànic a Burgos, Mr. Hogdson, ha estat cridat a Londres per a "informar", s'assegura que el ministre d'Afers sEstrangers, lord Halifax, està decidit a no consentir que torni al seu lloc mentre el Govern no hagi adquirit la convicció que han cessat els atacs contra els vaixells britànics. En relació amb aquesta actitud ferma de lord Halifax, torna a parlar-se insistentment de profundes diferències sobre els assumptes d'Espanya entre ell i Chamberlain, i de la possibilitat que l'actual ministre d'Afers Estrangers seguexi eu camí d'Eden, dimitint també. Al menys és ja del domini públic que des del bombardeig de Granollers Halifax no es refereix, en el Consell de Ministres, als atacs de ciutats obertes, sense qualificar-los de "repelent salvatjada". — Agència Espanya.

UNA FRASE DE BERNARD SHAW

Londres, 25. — "Chamberlain, ha declarat el paradógic G. B. Shaw, ha pogut desprendre's d'Eden, que estorbava la seva política italòfila; però li serà més difícil desprendre's de Mussolini, que l'estorbarà encara més."

En efecte, els conservadors anglesos, que casi sempre comprenen les coses amb un més de retrás, comencen a comprendre que la pressió de Mussolini sobre Chamberlain és un dels aspectes de la política anti-anglesa de Mussolini, que ara s'aprofita de l'acord que Cramberlain ha ofert innocentanient a Mussolini.

El malestar augmenta i el mateix "Times" pregunta si Anglaterra es veurà obligada a tolerar el que és intolerable.

"Cal advertir, observa el "Times", els capitans dels vaixells anglesos que la navegació a Espanya la realitzaran pel seu compte i risc. Però el que no es pot admetre és el terrorisme. La finalitat terrorista és evident, perquè a tots els cercles anglesos es coneixen les declaracions de la Premsa feixista italiana segons les quals "l'aviació legionària havia ensorrat setze vaixells en tres setmanes."

Als cercles favorables a Chamberlain es desmenteix que la situació personal del primer ministre estigui amenaçada; però es reconeix que la indignació de l'opinió pública augmenta.

Els treballs del Comitè de No Intervenció han quedat reduïts una vegada més a una ficció. Per altra part, la interpretació del "Times" relativa a la gestió que acaba de fer l'ambaixador d'Espanya a Londres ha provocat enorme impressió i inquietut als cercles oficiosos. — Agència Espanya.

L'ORGAN DE MR. EDEN DEMANA QUE, EN COMPTES DE SOLDATS, ITALIA RETIRI ELS AVIADORS

Seria una manera de demostrar l'amistat que diu que té amb Anglaterra

Londres, 25. — Tractant de la qüestió d ela retirada dels "voluntaris", e iredactor diplomàtic del "Yorkshire Post", òrgan del senyor Eden, escriu que Franco té un exèrcit de 105.000 homes, i que per conseqüent la retirada de 10.000 soldats italians no li causaria pas moltes dificultats.

"Seria preferible, doncs, afegeix aquest diari, procedir a una retirada important d'aviadors italians i de pè-

(Passa a la pàgina quatre)

Una declaració d'Alvarez del Vayo al «Times»

Tot pla de retirada serà inadequat si no canvia radicalment la política d'Itàlia i Alemanya

Londres, 25. — Amb motiu de donar-se per acabada l'elaboració del pla del Comitè de No intervenció, el "Times" sol·licita de Barcelona i de Burgos una declaració a través dels seus corresponsals respectius. Heus ací la del senyor Alvarez del Vayo:

«Esperem que ens sigui comunicat el pla definitiu del Comitè de No intervenció per tal de concedir al seu examen la nostra més acurada atenció. En l'aspecte general de la qüestió, el Govern espanyol no ha d'improvisar una actitud. Constantment ha vingut repetint la seva ferma disposició a collaborar en tot allò que signifiqui eliminar la intervenció estrangera a Espanya. En la reunió del Consell de la Societat de Nacions del maig del 1937 ens pronunciàrem inequívocament per la retirada dels elements combatents no espanyols. Si llavors s'hagués seguit la línia traçada pel Govern espanyol, la guerra faria molts mesos que s'hauria acabat. Posar fi a l'aspecte internacional de la qüestió espanyola és la missió i el deure, i no d'avui, de les grans potències que a l'agost del 1936 prengueren la iniciativa de l'acord de No intervenció. Es a les grans potències a qui correspon fer-ho, car l'aspecte nacional de la guerra espanyola el Govern espanyol es considera suficientment capaç per a resoldre'l tot sol. Aquest és el pensament central del darrer discurs del president Negrin en afirmar la comunitat dels interessos espanyols en contra de la invasió. Respecte al pla de conjunt, o en els seus detalls, res no puc avançar fins que sigui oficialment conegut i examinat pel meu Govern. Però sí que m'interessa dir des d'ara que seria illusori esperar del pla en ell mateix, per perfectament que hagués quedat ultimat en tots els seus detalls, la solució del problema. El pla més perfecte, de no acompanyar-lo la resolució de les grans potències a fer canviar fonamentalment la política d'Alemanya i Itàlia respecte d'Espanya s'evidenciarà en la pràctica com completament inadequat i inservible per a resoldre el gran problema plantejat a Espanya. La màquina pot ésser excel·lent. Però si falta una política que posi fi als propòsits d'Alemanya i Itàlia de convertir Espanya en una zona d'influència i de domini per a les seves finalitats ulteriors de guerra, el millor pla que podria haver elaborat el Comitè de No intervenció estaria condemnat al fracàs. Jo podria evocar ací l'exemple de l'ocorregut amb la Societat de les Nacions. La Societat de les Nacions és una màquinària excel·lent per a assegurar la pau. L'única cosa que li ha faltat, i no ha estat poc, perquè la seva acció resultés eficaç és que els Estats membres estiguessin disposats a emprar la dita maquinària per a la consecució de les finalitats marcades al Pacte. No és el Pacte de la Societat de les Nacions, no és el mecanisme de Ginebra el que ha fallat; el que ha fallat ha estat la voluntat de les grans potències més directament responsables en el funcionament de la Societat de les Nacions per a imposar el respecte i l'observació del Pacte. El mateix pot passar amb el pla del Comitè de No Intervenció. Però, repeteixo, el Govern l'examinarà tan aviat com estigui al seu poder amb la màxima atenció. I pot estar segura l'opinió britànica que tota política dirigida verfiablement a eliminar la intervenció estrangera a Espanya trobarà el meu Govern resolutament decidit a secundar-la.

Contrastant amb les declaracions tan clares del ministre d'Estat espanyol, la resposta de Burgos és ampul·losa, anodina i evasiva. (A. E.)

L'espionatge nazi als Estats Units

París, 25. — El "New York Herald Tribune", en la seva edició europea, informa que les autoritats nord-americanes han fet una enquesta sobre la Lliga germano-americana. El mes de desembre darrer el diputat Diegstein va demanar al departament de Justícia una investigació sobre les anades i vingudes d'un tal Kuhn, president de la Lliga germano-americana, naturalitzat nord-americà en 1934. Aquest senyor, interrogat ahir per la Comissió d'Enquesta del Govern, va declarar que la finalitat de la Lliga era denunciar els jueus, perquè "nosaltres no ataquem els jueus, sinó que són ells els que ataquen Alemanya".

El president de la Comissió d'Enquesta, senador MacNaboe, ha donat un termini de dues setmanes al president de la Lliga germano-americana per presentar les proves escrites de les seves afirmacions. — Agència Espanya.

A BERLIN ESTAN PREOCUPATS PEL DESCOBRIMENT DE L'ORGANITZACIO D'ESPIONATGE ALEMANY A NORD-AMERICA

Berlín, 25. — El ministre d'Afers Estrangers alemany, von Ribbentropp, s'ha entrevistat amb l'ambaixador dels Estats Units, Wilson. L'entrevista ha estat molt llarga i als cercles oficiosos es guarda el major secret sobre les discussinos. Però es creu saber que en l'entrevista s'ha tractat de l'espionatge alemany als Estats Units. — Agència Espanya.

MR. CORDELL HULL EN PARLA...

Washington, 25. — El senyor Cordell Hull ha declarat que no va trametre instruccions a l'ambaixador a Berlín, senyor Wilson, per a protestar contra l'actuació dels espies alemanys a Nord-amèrica.

Ha afegit que no tenia notícies que el senyor Wilson hagués efectuat una gestió d'aquesta mena, tot i el que la Premsa de eBrlín ha dit sobre aquest assumpte. — Fabra.

Les maniobres dels totalitaris en la Conferència Internacional del Treball

Declaracions del representant espanyol Sr. Rodríguez Vega

París, 25. — El secretari general de la Unió General de Treballadors d'Espanya, senyor Josep Rodríguez Vega, cap de la delegació obrera espanyola en la reunió de l'Oficina Internacional del Treball que s'ha celebrat recentment a Ginebra, ha fet a un redactor de l'agència Havas les declaracions següents:

"Al marge de la labor tècnica pròpiament dita s'ha evidenciat en les reunions de Ginebra una profunda preocupació per la situació d'Espanya, i tots s'han adonat que, donada la guerra defensiva que sosté la República espanyola, aquesta no té possibilitats de descabdellar plenament el seu programa de millorament social com fóra el seu desig.

La delegació espanyola considerà la seva obligació plantejar la qüestió en la forma que ho indiquem, i vaig cridar l'atenció, des de la tribuna ginebrina, sobre la guerra d'Espanya, manifestant que la seva continuació és possible només per l'audàcia dels països totalitaris i per la feblesa i manca d'energia dels països democràtics.

Es evident per la resta i la labor de l'Oficina Internacional del Treball va lligada amb la sort que corri la llibertat al món. Es lamentable que no sé n'adonin en determinats medis de l'OIT.

Es donà el cas que alguns elements de la OIT feien pressió sobre el delegat xinès perquè no plantegés — i ho aconseguiren — la qüestió de l'agressió de què ha estat objecte el seu país. Sens dubte els que actuaren així els preocupava sobretot que l'OIT no sofrís disminució en els seus ingressos per la baixa d'alguns països totalitaris.

Molt subsumant, molt diplomàticament, com es fan a Ginebra totes les coses, s'intentà també que la delegació espanyola no digués res sobre la guerra que sofreix Espanya. Semblà com si alguns volguessin, a la vista d'un crim, acallar el crit de les víctimes, que, sens dubte, creuen que és l'únic de molest. Es cert que per part de la majoria de delegats s'exterioritzà la cordial simpatia per Espanya i per la causa del Govern de la República.

He de subratllar finalment —digué— que en els discursos dels caps de les delegacons espanyoles, governamentals, patronal i obrera, es pogué observar una sincera coincidència respecte a l'acceptació entusiàstica dels tretze punts del President del Consell, doctor Negrín, sobre els quals estan d'acord la majoria d'espanyols. — Fabra.

LA GUERRA A TOTS ELS FRONTS

Al Front de Llevant, els nostres soldats conquisten les cotes 1400 i 1373, i en el sector de Villahermosa, capturaren 163 presoners i s'apoderaren de material bèl·lic

ELS COMUNICATS OFICIALS

FRONT DE LLEVANT. — A les darreres hores d'ahir les nostres forces conquistaren les cotes 1400 i 1373, al N. i NE. de La Muela, del sector de La Puebla de Valverde.

A la zona d'Aldora l'enemic, ajudat intensament per aviació, artilleria i tancs, ha atacat amb duresa i ha obligat les nostres forces a evacuar Onda, combatent-se al sud d'aquest poble.

També es lluita fortament a la zona de Bechí, on les tropes lleials contenen la pressió rebel.

Al sector de Villahermosa els soldats republicans han conquistat la cota 163 i han capturat presoners i material.

Tots els atacs facciosos a la zona de Villarreal han estat, a pesar de llur duresa, totalment rebutjats i els rebels han sofert moltes baixes.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

A les 10'1 d'avui cinc trimotors "Savoia" han bombardejat els pobles marítims de Valencia i han causat víctimes.

COMENTARI

Un esforç lloable

Sovint, han arribat fins a nosaltres notícies que ens han omplert d'indignació. La mentalitat feixista, quan no ha sabut quins penjaments dir de nosaltres, ens ha acumulat a sobre, quan no la destrucció del patrimoni artístic i cultural: ha volgut fer creure que la República, menyspreant el nostre valor espiritual, s'ha venut a l'estranger les millors obres de l'art nacional.

És clar que si ens hagués calgut limitar a refutar aquesta versió, no valdria la pena d'embrutar paper ni perdre un temps malaguanyat. La cosa, però, per bé que no ens sorprèn, ha arribat a impressionar certa opinió internacional, i és aleshores quan val la pena que, encara que no amb l'amplitud necessària, diguem, per l'apartació que a la tasca hi hem dut, el que s'ha fet a Catalunya pel salvament del patrimoni artístic.

Ningú no podrà desconèixer, per mitjans que sigui la seva cultura, la riquesa de Catalunya en aquest aspecte. És clar que bona part d'aquesta riquesa vivia reclosa en la pols dels arxius catedralicis i conventuals, on mal la llum no hi entrava i eren bon poca els profans que podien gaudir de tanta meravella. No és gens sorprenent, doncs, que quan el 19 de juliol trobessin els països revelats de les esglésies i les multitudes enardides penetressin encara amb les narius enrobrissades de pólvora, hom es sobtés d'aquell munt de tresors morts, feta inservibles per un concepte massa mesquí de la cultura. Jo, que des dels primers moments he viscut la reacció que el "descobriment" d'aquestes riquesses produïa en les masses populars ferides pels trets de l'alçament, puc donar fe de l'amor, la sol·licitud, la cura patriòtica amb què hom les salvava de la destrucció, primer, i la febre amb què a tota els pobles de Catalunya hom se disposava a crear museus i biblioteques amb la sana i lloable intenció d'enriquir la cultura popular. I allò que ens hauria semblat increïble, endevenia, per l'esforç d'una quantes patriotes — a l'obra dels quals collaborava espontàniament tot el poble — una realitat ben falaguera. Vells manuscrits, biblioteques confessionals, objectes religioses prostituïts com a símbols i àdhuc com a obres d'art sacre, tot seguit, recollits amorosivament i posats a disposició dels organismes culturals de la Generalitat, per tal que hom, amb la selecció deguda, es disposés a posar-los al servei d'una cultura vigorosa, rejovenida i popular.

I això fou possible de realitzar-ho després de molts d'esforços. L'afany, però, de defensar la terra amb el fusell no impedia d'atendre les coses de l'esperit. No endebades la gran massa del poble havia demanat pas franc a tots els camins d'una cultura més justament administrada i servida. Ara era l'hora i s'hi llançava amb els més nobles propòsits.

Aquest afany, però, havia de malmetre's després, quan els pirates de Franco, duent la guerra pels camins més ilícits i emprant els procediments més abominables, abocaven damunt els nostres grups escolars, els nostres monuments i damunt les nostres biblioteques tot l'odi que senten per aquella cultura per la qual nosaltres lluitem. Ha estat l'impuls d'aquest odi que la catedral de Tortosa, monument que la República declarava nacional, no era respectada per les bombes feixistes. Era sota l'impuls d'aquest odi que després, davant la impossibilitat dels Exèrcits italians de sotmetre la ciutat, li engeguen cada dia centenars d'obusos fins que tots els edificis que a través dels segles han estat l'exponent del nostre art i de la nostra cultura, havien d'esser arrasats i convertits en runes. I mentre això fan els que ens calumnien fent-nos passar per homes sense dignitat, uns herois anònims, sense por a les bombes ni als obusos, s'apressen, encara, a salvar allò que la metralla ha sepultat sota les runes.

Heus ací la nostra resposta. No la fem per guanyar simpaties als ulls de ningú, ni tampoc per fer mèrits de cap mena. Era el nostre deure, i tothom l'ha complert amb satisfacció i orgull de catalans que saben que lluitem per la nostra cultura i per les institucions de la nostra espiritualitat, que hem escrit aquest breu comentari. Altrament, no n'esperem, tampoc, cap altra recompensa.

J. GID I NULET

L'ENVEJA NAZI PER LA BONA COLLITA NORD-AMERICANA

Berlín, 25. — Una prova del deliri de la premsa nazi: els comentaris de la premsa de Hitler contra la bona collita de blat als Estats Units. Pel que es veu, la premsa nazi considera un crim d'alta traició que la terra nord-americana doni blat, mentre els homes providencials, el nazi alemany i el seu germà el feixista de Roma, no tenen pa perquè no tenen blat. La premsa alemanya diu que es tracta d'una "maledicció del rei Midas". — Agència Espanya.

Llegiu a la tercera pàgina el discurs de Pous y Pagès

Magatzems Pelayo

E. C.

La casa que ven a més bon preu de Barcelona

(ABANS MAGATZEMS ALEMANYS)

El Govern de la República

PARLAMENT

Reunió del grup interparlamentari

Sota la presidència de Martínez Barrio, es reuní la Comissió del Grup Interparlamentari Internacional. Hi assistiren els diputats Vidarte, Baeza Medina, Jàuregui, Fernández Clérigo, Palomo, Pedro Vargas, Torres Campanyà, Lamoneda, Pardo Gayoso, Ricard Gasset, Manuel Muñoz, González López, Margarida Nelken, Marino Saiz, Viana, Sapiña, Luque i Aliseda.

A proposta de les minories s'acordà que junt amb González López i Vidarte assistissin a la reunió plenària de la dita Comissió Interparlamentària Internacional que se celebrarà a La Haia el 22 l'agost vinent Margarida Nelken, comunista; Jàuregui, nacionalista basc; Santaló, d'Esquerra Republicana; Gasset, de Unión Republicana; Lamoneda, socialista; Fernández Clérigo, Izquierda Republicana. Aquest darrer fou designat per a ocupar el càrrec de president.

Es féu la distribució del treball a realitzar pels membres de la Delegació i s'acordaren algunes de les directrius de la seva actuació.

A proposta de Margarida Nelken, es designà, amb ella, Lamoneda i González López perquè constituissin una comissió encarregada d'atendre els parlamentaris estrangers quan vinguin a Espanya.

Reunió de la Comissió de Suplicatoris

Ahir al matí es reuní al Congrés la Comissió de Suplicatoris.

Presidí la reunió el senyor Baeza Medina, havent-hi assistit, entre altres, els diputats Jàuregui, Lamoneda, Gener i Barrio Duque.

El dictamen emès per la dita Comissió serà sotmès a la Diputació Permanent de les Corts de la República.

PRESIDÈNCIA

Un donatiu

El senyor Pere Longueira Patiño, diputat a Corts i secretari general de l'Agrupació Socialista Gallega, en representació seva, ha lliurat a la Presidència del Consell de ministres un xec de 250 dòlars, producte d'un festival organitzat per l'Agrupació Hispano-Gallega de Newark (EE. UU. A.) a benefici dels hospitals de sang.

HISENDA I ECONOMIA

La pròxima expendició de segells commemoratius

El director general del Timbre, Artur Fernández Noguera, ha fet manifestacions als periodistes amb relació a la propera posta en circulació de segells commemoratius.

Pel que es refereix al segell de Sagunt, digué que ja s'està imprimint i que confia que aviat serà posat en circulació. Es tracta d'un segell que ha estat imprès amb tota cura, figurant-hi una magnífica escultura alegòrica de Querol, basada en la gesta històrica de la ciutat mediterrània, sobre un fons en el qual s'albira la factoria de Sagunt.

Parlant del segell de la gloriosa Divisió 43, digué que reproduïx els passatges més importants de la gesta de l'heroica Divisió.

Pel que es refereix al segell de la Llibertat, ens manifestà que està basat en un dibuix de Castelao del llibre "Atila en Galicia". Aquest segell tindrà un caràcter marcadament popular i serà llançat molt aviat.

Ens manifestà, finalment el senyor Fernández Noguera que, per primera vegada a Espanya, es farà la targeta "Maximum", amb l'ampliació del dibuix del segell reproduït a la tarja. Hi ha projectat llançar al mercat aquesta targeta coincidint amb la commemoració de la data del 19 de juliol.

L'alcalde de València visita el ministre

Es troba a Barcelona l'alcalde de València, Doménec Torres, que visità el ministre de Finances, per tal de resoldre assumptes d'interès per a la capital llevantina.

Conferència de conseller

El ministre de Finances, senyor Méndez Aspe, rebé el conseller de Finances de la Generalitat, senyor Terradelles, amb el qual conferencià extensament.

JUSTICIA

Audiència del sots-secretari

El sots-secretari de Justicia, senyor Junco Toral, fou visitat ahir al matí pel fiscal general de la República, senyor Leopold Garrido, amb el qual celebrà una extensa conferència; per l'ex-ministre de Justicia senyor Botella Asensi i per una comissió d'agents de policia judicial, amb l'objecte de otmetre-li alguns assumptes relacionats amb la dita organització.

El sots-secretari celebrà també una interessant entrevista amb els magistrats i fiscals del Tribunal Especial de Guàrdia.

NOTA DEL COMISSARIAT GENERAL D'ELECTRICITAT

Cal complir les normes dictades per al consu md'energia elèctrica

El Comissariat General d'Electricitat adverteix als consumidors d'energia elèctrica que l'augment creixent del consum posa de manifest l'incompliment de les normes dictades per aquest Comissariat. Per última vegada es reitera la prohibició absoluta de consumir fluid sota cap pretext fora de les hores i dies indicats en les normes per a cada zona.

S'exceptuen únicament els posseïdors d'"Autorització Especial" del Comissariat, els quals hauran d'atenir-se a l'horari consignat en l'autorització.

Les infraccions en un i altre cas seran sancionades per les rondes volants d'inspecció, amb la tallada immediata del corrent i la supressió del servei per un termini de sis mesos, sense perjudici de lliurar als Tribunals els contraventors perquè segui determinat el tant de culpa i aplicada la sanció corresponent.

Requisits necessaris per a obtenir autoritzacions especials

Amb referència a les sol·licituds d'"Autorització Especial", el Comissariat insisteix en el manifestat en avisos anteriors, que no es resoldrà cap instància de les ja presentades, ni s'admetrà la presentació de cap de nova, sense que vagin redactades en els impresos reglamentaris, i acompanyades del certificat de què parla la norma setena. L'omissió d'alguna dada o requisit donarà lloc a l'anul·lació de la instància.

NOTES SOLTES

El S. R. de C. ha rebut, i agraeix, els donatius següents:

De la 27 Divisió, 124 Brigada Mixta, 494 Batalló, tercera Companyia, 695 pessetes; Grup Anna Pauker, 503'90; 27 Divisió, 124 Brigada Mixta, 495 Batalló, primera Companyia, 479'50; 27 Divisió, 124 Brigada Mixta, 496 Batalló, segona Companyia, 1.042'50; Grup Euscadi, guàrdia presidencial del mes de maig, 2.392; Grup Euscadi, guàrdia presidencial del mes de juny, 2.516.

ELS ESPORTS

FUTBOL

EL TORNEIG DE LLIGA CATALANA

PARTITS PER A AVUI

Martinenc - Espanyol.
Avenç - Iluro.
Santa - Júpiter.

TORNEIG SOCORS ROIG DE CATALUNYA

Barcelona - Leones Rojos (camp Espanyol).

EL PARTIT D'AVUI AL CAMP DE L'ESPANYOL

Per a avui a la tarda, al camp de la carretera de Sarrià, tindrà lloc el segon partit dels tres que ha organitzat el Socors Roig de Catalunya, a profit de l'obra social que porta a cap aquesta benemèrita institució.

El partit d'avui el jugaran els primers equips del Barcelona I el de "Leones Rojos", que tan excel·lent impressió produí diumenge passat.

L'equip que el Barcelona ha designat per aquest partit és el següent:

Llorens, Blanó, Solé, Pla, Gonzàlez, Castro, Cervera, Morral, León, Gerardo i Pagès.

BOXA

LOU AMBERS CONSERVA EL SEU TITOL DE CAMPIÓ DEL MÓN DELS PESOS LLEUGERS

Lou Ambers, campió del món dels pesos lleugers, ha batut, a Los Angeles, Jimmy Vaughan, per punts, en deu reprises.

FRONTÓ NOVETATS

Avui, tarda, a les 3'45, a pala
QUINTANA IV - CAMPOS
contra
GALLARTA III - CHTO. GALLARTA
Demà, dilluns tarda,
NARRU II - UNAMUNO
contra
SOLOZABAL - VILLARO
Detalls per cartells

FRONTÓ TXIKI-ALAI

Avui, tarda, a les 3'30
NATTI I LOLILLA
contra
SAGRARIO I TONI
Nit: no hi ha funció

LA JUSTICIA MILITAR

Per abandonament de destí ha estat demanada una pena capital

S'ha reunit el Tribunal Militar Permanent de l'Exèrcit de l'Ebre per tal de fallar la causa contra el Major de Milícies Francesc Piquer, per abandonament de destí. El fiscal sol·licità que se li imposés la pena capital. La sentència no es farà pública fins que no hagi estat aprovada pel Cap de l'Exèrcit i el Comissari.

* * *

Davant el Tribunal del X Cos de l'Exèrcit es va veure en procediment ordinari la causa seguida contra el sergent Josep Borrull Domènech, del Tercer Batalló de Transport Hipomòbil, Segona Companyia, pel suposat delicte d'abandonament de lloc.

El processat s'incorporà obeint ordres superiors al 245 Batalló, amb una secció a les seves ordres del Batalló Hipomòbil, i com que no li facilitaren pinso per al bestiar marxà al cap de quatre dies d'estada en l'esmentat Batalló i s'incorporà a la Base on es trobava i es presentà al cap natural, el qual en marxar li havia dit que si no li facilitaven menjar per al bestiar havia de donar-ne coneixement per escrit o recollir el bestiar i amb tota la força traslladar-se a la Base.

El fiscal considerà els fets com d'abandonament de servei, i sol·licità per al processat la pena en grau inferior del decret de 18 de juny de 1937, en el seu article quart, sol·licitant per al processat la pena de dotze anys.

La defensa demanà l'absolució, tota vegada que el seu defensat digué que havia obeït ordres superiors i ésser-li d'aplicació l'eximent 12 de l'article 8 del Codi Penal comú.

Davant el mateix Tribunal compareguè el soldat de la Segona Companyia del Tercer Batalló de Transport Hipomòbil Antoni Navarro Vizcaíno, acusat del delicte de deserció.

El processat es va traslladar recentment a Coll de Nargó en ús de permís, però per a tornar el mateix dia, i en lloc de fer-ho així, marxà a Barcelona, a l'objecte d'ingressar, segons sembla, a l'Arma d'Aviació. Com que se li va exigir un salconduit del Batalló i un certificat del Comissari, va tornar al cap d'uns quants dies a la seva unitat, i s'assabentà que havia estat cursat un comunicat per escrit contra d'ell.

El ministeri fiscal, d'acord amb les seves conclusions provisionals, sol·licità per al processat, com a autor d'un delicte de deserció, la pena de dotze anys i un dia de separació de la convivència social.

El defensor demanà l'absolució.

L'ENSENYAMENT

HABILITACIO DEL MAGISTERI PRIMARI DE BARCELONA

Important per als mestres mobilitzats i llurs familiars. — D'acord amb el Decret de la Presidència del Consell de Ministres de 22 de maig darrer, hom fa avinent als mestres mobilitzats i llurs familiars que, per al cobrament dels havers de l'actual mes caldrà presentar a les oficines d'Habilitació, certificació de la Pagaduria militar respectiva acreditant la percepció del sou militar i així acreditarem les diferències respectives.

Remarquem la necessitat absoluta de complimentar aquest requisit en evitació de perjudicis.

LA MUSICA

L'ORQUESTA NACIONAL DE CONCERTS AL PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Avui, a les quatre de la tarda, se celebrarà al Palau de la Música Catalana el primer concert de la tercera sèrie de l'Orquestra Nacional de Concerts, sota la direcció del mestre Alvarez Cantos, amb el següent programa:

Primera part. — I: "Prélude à l'après-midi d'un faune, Debussy. — II: "Nocturns", de Debussy.

Segona part. — I: "Corrida de feria" (suite de ballet), de Bacarisse.— II: Danses "leonesas", de Fernández Blanco.

Tercera part. — "Simfonia Patètica", de Tschaykowsky.

UNA IMPORTANT PRIMERA AUDICIO EN ELS CONCERTS DE LIEDER ORGANITZATS PER DIRECCIÓ GENERAL DE RADIODIFUSIO

Aquesta tarda, a les set, se celebrarà al Casal de la Cultura el segon Concert del nou cicle de les audicions de lieder, organitzades per la Direcció General de Radiodifusió.

Aquest Concert, que revesteix el caràcter de primera audició al nostre país, és constituït per l'audició íntegra de "Murtros", de Ehonan, interpretada per la cantatriu Mercè Plantada, acompanyada al piano per Maria Canela. L'opus "Murtros" (número 25) el formen 26 lieder de Goethe, Rückert, Byron, Moore, Heine, Barne i Moson. Els texts d'aquesta obra són traduïts al català i adaptats a la música per l'Ilustre musicògraf Joaquim Pons.

Com de costum, l'acte serà públic i radiat per les emissores barcelonines.

Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona

ELS EMPENYORAMENTS DE JOIES

Per darrera vegada, es posa a coneixement de tots els que tinguin empenyorades joies a l'Oficina Central i Sucursals d'aquest Mont de Pietat, les dates d'empenyorament o pròrroga de les quals siguin anteriors al primer de juliol del 1937, que han de prorrogar llurs respectius préstecs per tot el dia 30 del corrent mes de juny, i, de no efectuar-ho, s'entendrà vençuda l'operació i caducats tots els drets a aquesta.

Barcelona, 11 juny del 1938.

ELS TRIBUNALS

Causes vistes ahir

La casa productora de l'"Anís del Mono" ha estat multada amb 160.000 pessetes, per vendre a preus exagerats

Davant els diversos Tribunals que funcionen a la nostra Audiència es veieren diverses causes els resultats de les quals, per als respectius processats, foren els següents:

Condemnats: Jaume Condemina i Marco, per activitats prohibides, quatre mesos i un dia de presó i tres mil pessetes de multa.

Màrius Comes i Mitjana, pel delicte d'alta traició, 30 anys d'internament en camps de treballs; per vendre els articles a preus exagerats, la casa Bosch i Companyia, productora de l'"Anís del Mono", 160.000 pessetes de multa o l'arrest subsidiari corresponent en cas de no fer-la efectiva i que ha de complir el responsable i el Comitè de Control de la dita casa; per vendre a preus superiors al de taxa, Filomena Lluís Carbonell i Maria Martínez Arjona, al pagament de 1.000 pessetes cadascuna; pel mateix motiu, 2.000 pessetes de multa a Josep Permanyer.

Absolts: Nicet Maçana Moneda, Isidre Hermo García, Manuel Jiménez Martín i Joan Pérez Llorenç.

Tribunals de Guàrdia

UNA VISTA CONTRA 40 FALANGISTES

Ahir a la tarda va començar davant el Tribunal Permanent de Guàrdia, la vista d'una causa contra 40 processats, acusats de pertànyer a una esquadra de Falange Española.

A l'hora de tancar l'edició la vista continuava i havien declarat ja tots els processats.

Semblia que molt aviat continuarien aquestes vistes amb detinguts que la policia té, tots ells acusats d'activitats prohibides.

— Ahir ingressaren a la disposició del Tribunal corresponent per activitats prohibides, Josep i Miracle Tober Bracos i Miquel Muñoz Garzon.

— Reclamats per diversos Jutjats han estat detinguts Modest Manteca Blasco, Angels Montón de la Torre, Faustino Montón Cid i Lamberto Ortego del Molino.

Generalitat de Catalunya

CONSELLERIA DE GOVERNACIO I ASSISTENCIA SOCIAL

El matí del conseller

Ahir al matí el conseller senyor Antoni Maria Sbert despatxà amb l'intendent general del Parc mòbil de la Generalitat, senyor Pons, i rebé la visita del comissari general d'Ordre Públic, senyor Paulí Romero, amb el qual celebrà una llarga entrevista.

Més tard s'entrevistà amb el director general de Transports, senyor Alcubierre, i assistí a la inauguració dels menjadors que funcionaran sota el patrocini de la Unió Antifeixista Sud-americana.

CONSELLERIA DE TREBALL

El conseller ofrena 3.000 pessetes als familiars dels tres activistes del S. R. de C. morts en compliment de llurs deures cívics

El conseller de Treball, Rafel Vidiella, va manifestar ahir als periodistes que fan informació en aquell Centre oficial, que havia fet lliurament al Socors Roig Internacional de Catalunya de la quantitat de tres mil pessetes perquè fossin lliurades a les famílies dels malaguanyats Josep Morales i Vela, Antoni Morales i Vela i Emili Serrat i García, els quals trobaren la mort practicant treballs de salvament durant l'últim bombardeig de l'aviació estrangera contra la nostra ciutat.

Rafel Vidiella expressà amb molt sentits mots la seva condolença per la desaparició d'aquestes tres vides abnegades, que moriren en compliment dels seus serveis de Defensa Passiva.

Carnet del dia

Actes, Conferències, Reunions

Per a avui

...a les 8'30. Assemblea del Sindicat de Treballadors de la Fusta (U. G. T.), a l'estatge del passeig de Pi i Margall, 58.

...a les 10. Assemblea del Sindicat d'Obrers Vaquers (U. G. T.), al seu estatge social.

...a les 10'30. Assemblea de l'Associació Musical Hispania (U. G. T.), al seu estatge social.

...a les 11'30. Vetllada necrològica a la memòria d'Angel Palau organitzada per La Dona a la Reraguarda, al seu estatge social.

...a les 11'30. Conferència del general Asensio a l'Ateneu Barcelonès, organitzada per l'Ateneu Professional de Periodistes. Tema: "Mobilització integral".

AJUNTAMENT

Extracte dels acords presos per la Comissió de G. M. en la sessió d'ahir

Aprovar la designació del nou conseller d'Acció Catalana Republicana, ciutadà Tomàs Sans i Quintana, per a formar part de les Comissions Municipals d'Obres Públiques i de Finances, i que el conseller de la mateixa minoria, Tomàs Pumarola, passi a formar part de la Comissió d'Estadística en lloc de la d'Assistència Social.

—Pensions, reconeixement de servei i destitucions referents a empleats municipals.

—Aprovar les actes de recepció corresponents a les obres d'ampliació i habilitació de diversos Grups Escolars del C. E. N. U.

—Inclusions i baixes al Padró d'Habitants.

—Aprovació de comptes referents a subministraments de serveis públics.

Els passis dels ferits de Guerra

El conseller regidor de Serveis Públics fa saber als ferits de guerra que el Comitè Obrer de Control dels Transports Públics Urbans ha disposat que els passis de lliure circulació valedors fins a darrers de juny han de prorrogar-se per al mes de juliol a partir de dilluns, dia 27, fins el dia 10 de juliol, al Negociat de Transports Urbans de l'Ajuntament de Barcelona, situat a la planta baixa de Casa de la Ciutat, entrant pel carrer de la Ciutat, 4. Hauran de presentar un certificat mèdic que acrediti que segueixen ferits. Les hores de despatx són de dos quarts de nou del matí a dos quarts de dues de la tarda. Es recorda que tots els passis que no siguin prorrogats en les dates assenyalades seran retirats de la circulació.

Crida als familiars d'un soldat

Es prega als familiars o amics del soldat Francesc Filella que vulguin passar per la Secretaria particular de l'Alcaldia per tal de parlar-los d'una qüestió que els interessa.

ELS PROVEIMENTS

LA RENOVACIO DE LA TARJA DEL PA

El dilluns i el dimarts propvinents, dies 27 i 28, continuarà la renovació de la tarja del pa per el trimestre de juliol, agost i setembre, i serán lliurades les targes de 7 racions. El repartiment seguirà fent-se a les Oficines Municipals de Districte (Tinències d'Alcaldia), de dos quarts de nou del matí a dos quarts de dues de la tarda. Es indispensable la presentació de la carta de racionament familiar. Els ciutadans hauran de satisfer la quantitat de tres pessetes, import de segells municipals, i són pregats de fer-ho en moneda fraccionària per tal de facilitar i abreujar la tasca dels funcionaris encarregats del repartiment i en benefici de tothom. Els ciutadans que el dia primer de juliol no estiguin amb possessió de la nova tarja del pa es veuran imposibilitats de proveir-se'n.

EL REPARTIMENT DEL PEIX

Havent estat acoplats tots els veïns de Barcelona a les diverses parades i botigues de peix, es fa avinent que a partir de dimecres, dia 29, els ciutadans, per a proveir-se de peix hauran de dirigir-se a la taula o botiga que els correspongui, la indicació de la qual trobaran a la fiseca corresponent. Per tant, és indispensable que cada ciutadà anoti en el full de racionament de peix, el lloc on ha d'adquirir-lo, i els peixeters queden responsabilitzats de no despatxar cap full que no porti la indicació escrita de la parada del mercat o de la botiga que els correspongui, segons les indicacions que figuren en les respectives fileques. La distribució es farà en la forma acostumada: dimecres, es despatxaran els carnets d'1 i 5 racions; dijous, els de 6 i 8 racions; divendres, els de 3, 10 i més racions; dissabte, els de 4 racions; dilunsge els de 2, 7 i 9 racions. La ració continua essent de 100 grams per habitant, i la venda s'efectuarà amb els tiquets núms. 3 i 4, amb preferència per al núm. 3.

Banc Hipotecari d'Espanya

PAGAMENT DE CUPONS

Es recorda als posseïdors de cèdules hipotecàries 5 % que a partir del proper dia primer de juliol s'abonaran, d'acord amb les instruccions marcades pel Banc, amb data 13 de maig darrer, els cupons vençuts en primer de març de 1937, per un import líquid de 10.1775 pessetes

CAMISERIA **FERRER-BATLLES** 36, Boqueria, 38

Caçadores punt, panyo i pell, sueters, pellisses, guants, pijames, bufandes, bates, batins

Mitges "FERRO"

Esdeveniment benèfic esportiu

CAMP DEL CLUB DEPORTIU ESPANYOL

AVUI, DIUMENGE, A LES CINC DE L'ATARDA

Foot-ball Club Barcelona contra "Leones Rojos"

Benefici: FORCES CATALANES VOLUNTARIES (consigna Front Popular)

Dissabte, 2 de juliol, a les cinc de la tarda:

Selecció Catalana contra "Leones Rojos"

Benefici: HOSPITAL 8 DE CARRABINERS

L'equip LEONES ROJOS està integrat per ex-equipiers de diferents clubs de futbol entre ells el Madrid, Múrcia, Llevant, Betis, València, etcètera.

Organitzador i entrenador: Antoni García Albert, caporal de Carrabiners

Massagista: Tomàs Muntanyès

Col·laboració: SOCORS ROIG DE CATALUNYA (S. R. I.)

Localitats: Passeig de Pi i Margall, 36, Pral. - Tel. 24707

EXPOSICIONS D'ART

LA PINACOTECA

Passeig de Gràcia, 96

EXPOSICIÓ COL·LECTIVA DELS MILLORS PINTORS MODERNS

SALA BUSQUETS

PASSEIG DE GRACIA, 96

Pintura i escultura dels primers dels nostres artistes contemporanis

A LLORET DE MAR (GIRONA)

CLINICA DENTAL "TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicomans. Telefon 10. Metge director-resident: DOCTOR M. SERRAT I CARRERES. Per a informes, adreceu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els dijous, de quatre a set de la tarda, a la plaça de Letamendi, número 3, 1.er

TRENCATS Guariment ràpit i econòmic ORTOPEDIA TEIXIDO Aribau, 5

RIQUISSIM CUBET DE CALDO

SOP

De la mateixa fàbrica productora del famós cubet de caldo "GALLINA BLANCA"

Passeig Pi i Margall (abans Passeig de Gràcia), 53 - Barcelona

Diso vermell? Diso verd? No ho entenc! Vols entendre-ho? Adquireix tot seguit el Reglament Gràfic de Circulació, que ha editat l'Ajuntament de Barcelona

El Socors Roig de Catalunya i les Brigades Internacionals organitzen una Exposició de dibuixos infantils

ALS INFANTS CATALANS I ESPANYOLS

També vosaltres podeu ajudar a defensar la causa de la vostra pàtria davant tot el món. El Socors Roig de Catalunya i les Brigades Internacionals organitzen una exposició a totes les grans ciutats del món de dibuixos i treballs vostres, que donen a conèixer els vostres pensaments davant la lluita que s'està desenrotllant, i com vosaltres també sentiu i viviu aquesta lluita per la llibertat de la vostra pàtria.

Ja heu enviat els manifestos als infants del món amb els quals heu demostrat el vostre amor a la causa que defensem. Ara us demanem a tots que ens envieu tres dibuixos.

1. La meva vida abans de la guerra.
2. El que jo he vist de la guerra.
3. Com em figuro jo la vida després de la nostra victòria.

Tots els dibuixos seran exposats i els millors premiats. Amb ells es farà després un llibre que serà distribuït entre els infants de tot el món.

Tots immediatament a l'obra. D'aquesta manera contribuireu a donar a conèixer al món el veritable sentit de la lluita provocada al nostre sòl pel feixisme invasor.

INSTRUCCIONS

1. Poden prendre part els infants de totes les edats.

2. Els dibuixos poden ésser fets a llapis o a ploma, amb acuarella o amb llapis de colors i de qualsevol format.

3. Serà exclòs de l'exposició tot dibuix que hagi estat copiat, és a dir, que no sigui producte de la pròpia imaginació de l'infant.

4. Els dibuixos aniran signats, indicant l'edat i la procedència de l'infant, amb l'observació de si és refugiat d'una altra zona.

5. A tots els infants que enviïn treballs se'ls farà un obsequi i als dibuixos seleccionats se'ls concedirà preciosos premis.

Porteu els vostres dibuixos abans del dia 15 de juliol al Comitè Local del Socors Roig al vostre poble, i els infants residents a Barcelona al Comitè Nacional del Socors Roig de Catalunya (Secretaria Femenina).

Teatre Català de la Comèdia
(ABANS POLIORAMA)
Avui, tarda, a les 5 i nit, a les 10
l'obra de Joan Oliver
LA FAM
per Maria Vila i Pius Daví

GRAN TEATRE DEL LICEU
TEMPORADA OFICIAL D'ART LIRIC
Avui, tarda, a dos quarts de cinc
La sarsuela en tres actes de Vives
Doña Francisquita
per Maria Espinalt, Ricard Mayral, Pau Gorgé i Antoni Palacios.
Mestre director: Francesc Palos.
Escenificació d'Eugeni Casals.
El dimarts propvinent, tarda,
LA VERBENA DE LA PALOMA
(de Bretón)
i
BOHEMIOS"
(de Vives)

LA GUERRA, ELS LLIBRES I ELS ESCRIPTORS

Discurs pronunciat per J. Pous i Pagés a l'Orfeó Gracienc, amb motiu de la Festa del Llibre.

Hi ha una mena de gent gemegaire i desconfortadissa que sempre està a punt de celebrar les gràcies del vei, i senten, en canvi, una viva complacença quan poden rebaixar amb qualsevol motiu, sigui real, sigui imaginari, les coses pròpies. Aquesta mena de gent, a la tardor del primer any de guerra, quan l'atac dels feixistes a Madrid i en el més fort de l'heroica defensa, exclamaven amb grans escarafalls admiratius i alhora amb un aire tot ple d'enveja i de ressentiment: "Qui ho havia de dir dels madrilenys! Tot un poble convertit en combatent avui per demà! I quins soldats magnífics! Quin heroisme! Quin esperit d'abnegació i de sacrifici! Nosaltres, els catalans, no ens arribarem a tenir mai aquestes virtuts guerreres. Vivim massa bé. Mengem massa per la nostra gana. Ens volten massa comoditats. Serem sempre un poble de mercaders, d'artesans, de poetes, de recercadors científics, d'artistes, de somniadors. Un poble de soldats no el serem mai. S'hi oposa l'ambient que ens volta. El nostre clima és massa clement. El nostre viure, massa fàcil. Són els climes rigorosos, les terres aspres i pobres, la vida dura i miserable que trempen el cor de l'home i el fan apte per afrontar totes les penalitats que comporta el violent exercici de les armes.

Sempre que em tocava d'ésser forçat oient de planys d'aquesta mena, he de confessar que no em feien ni fred ni calor. Sabia bé que els ploramiques s'enganyaven. Les altes virtuts no són pas obra de condicions externes a l'home, sinó d'allò que ell sigui per dintre. Els bons soldats no els fa pas que la vida els hagi estat fàcil o dura, sinó l'altesa de cor i aquella interior fortitud que ve de la clara visió de quin és el deure que ens toca complir i del ferm propòsit de complir-lo.

I han vingut els forts atacs rebels al front de l'Est, i quan tot ja semblava perdut, igual que llavors de la gran ofensiva rebel contra Madrid, Catalunya s'ha redreçat violentament, heroicament, i els feixistes han estat aturats, tot i el gran poder del material italià i alemany que tenien, i els soldats catalans s'han batut com els millors que hi pugui haver. No els soldats d'aquest o de l'altre estament. Sinó els soldats de tots els estaments. Que avui són tots els catalans que es baten en estreta germanor per salvar Catalunya del gran perill en què l'han posada els seus eterns enemics. No cal oblidar que aquests feixistes d'avui són els hereus autèntics d'aquella vella Espanya castellana tanoada a tot esperit de llibertat, d'aquella vella Espanya absolutista i uniformista, que atacava Catalunya amb el propòsit d'arrabassar-li les seves antigues llibertats, sota les banderes del comte-duc quan la Guerra dels Segadors, sota les banderes de Felip V el 1714.

Avui els soldats catalans tornen a batre's tan bravament, tan heroicament com en aquells dies llunyans de la nostra història per la llibertat de la terra catalana. La gesta de Madrid és repetida i ampliada, en un front que va del Pireneu fins a Tortosa. Els ploramiques que suposaven que de Catalunya no podien eixir-ne bon soldats, perquè la vida hi era massa dolça, ja s'hauran convençut del seu error.

Com podia ésser altrament? Catalunya ha estat, de sempre, terra de gent ardida i coratjosa. El català, per temperament, és un home emprenedor. I si en temps de calma posa el seu esperit d'empresa en les batalles incruentes del comerç i de la indústria i de les arts de la pau, vingudes les hores de perill sap aplicar-lo amb igual empenta i decisió a les necessitats de la guerra. I sempre ha estat així. De Catalunya han sortit els millors soldats del món. ¿Es que no eren catalans els que defensaven Catalunya contra tot el poder del rei de França i del Sant Pare, llavors de la croada contra Pere II, el nostre gran rei, croada que finí amb la derrota del rei francès i de l'Església? ¿Es que no eren catalans els soldats de les guerres de Sicília i de Calàbria contra els angevins? I els de l'expedició a Orient els soldats d'aquelles enormes gestes que foren incrèdibles de tan prodigioses, si no fossin confirmades pels mateixos enemics en les cròniques gregues, ¿d'on havien sortit aquells soldats, sinó de terres de Catalunya? I més endavant de la nostra història, els que es batien tan coratjosament per les llibertats de la terra contra els exèrcits castellans del rei d'Espanya, en temps de Felip IV, i els que admiraven el món amb aquell exemple d'heroisme i de sacrifici que fou el setge de Barcelona quan la Guerra de Successió, ¿on havien nascut, sinó a Catalunya?

I és de tot temps que la vida ha estat dolça a la terra catalana. I ha estat dolça per la indústria dels seus fills i la seva tenacitat i el seu amor a la feina. I també per la temperança del clima, un dels millors que hi hagi al món. A Catalunya hi ha hagut sempre una mitjana de benestar superior a la de moltes altres contrades. En Ramon Muntaner ja ho remarca en la seva Crònica. "A Catalunya — diu — no hi ha aquelles grans riqueses de moneda de certs homes assenyalats d'altres terres; però la comunitat del poble hi és més benestant que altre poble del món i viu millor i més acomodadament en la seva casa, amb la seva muller i els seus fills, que poble que al món sia." Això fou escrit el segle XIV, en el millor temps de la nostra gran florida nacional, llavors que el nom de català era penyora de bon tremp i del més alt coratge en pau i en guerra, llavors que els soldats i els marins catalans feien respectat i temut el nom de Catalunya arreu de la conca mediterrània.

No, no és la vida bona i fàcil que capona un poble. Es la molícia i el sensualisme i la vagància. Mentre no perdem l'esperit català, que és fet principalment de tres amors: l'amor a Catalunya, l'amor a tota mena de treball i l'amor a la llibertat, no hi ha pas perill que a l'hora deguda ens falli les virtuts militars necessàries per defensar el que més estimem a costa de tots els heroismes i de tots els sacrificis. L'actual redreçament de Catalunya n'és una bona mostra. I és penyora segura que tard o aviat, si no amollem l'esforç, si no defallim de coratge, guanyarem la guerra.

Com aquest acte que estem celebrant, continuació de la Diada del Llibre, és indici cert que, vingut el moment, d'haver guanyat la guerra brem també guanyar la pau. Es en moments com aquest que ém sento orgullós d'ésser català. ¿Quants pobles hi ha al món que fossin capaços de fer això que a nosaltres ens sembla tan senzill i tan natural, organitzar una Diada del Llibre, en aquestes hores que plana damunt de Catalunya el més gran perill que hagi amenaçat mai cap altre poble de la terra? Catalunya s'ho juga tot: el seu present i el seu avenir i fins la seva mateixa existència com a poble, en aquest terrible joc de la guerra, la més cruel, la més inhumana de les guerres que hagi vist el món. I en aquests moments, que sembla que no hi ha d'haver temps de pensar en altra cosa que en fer la guerra, quan sembla que totes les energies del cos i de l'esperit han d'ésser posades únicament al servei de la guerra, Catalunya troba en les seves entranyes prou reserves vitals per ocupar-se de les eternes necessitats de seu esperit i pensa en cosa tan aliena a la guerra com són els llibres i el seu expandiment. Podem ésser optimistes. Podem tenir confiança en el nostre poble. Podem tenir confiança en els nostres soldats, que són la part més jove i més viva del nostre poble. Catalunya és prou forta per a guanyar la guerra i prou assenyada per a guanyar la pau.

I no pensi ningú que sigui cosa fàcil aquesta empresa de guanyar la pau. Serà llavors que vindran potser les proves més dures. Serà llavors potser que haurem de fer els majors sacrificis. Pensi tothom en l'enorme quantitat de riquesa destruïda per la guerra i els contracops de la sublevació militar. Pensi tothom en el volum de costs trasbalsades que serà necessari encaixar i articular de nou. Tot això no és pas possible d'aconseguir sense imposar-se grans privacions, sense collar-se a un treball portentós, acarnissat, de tots els dies i de totes les hores. Qui se refiï que un cop acabada la lluita podrem posar-nos descansadament a jaure, s'erra de mig a mig. La mateixa voluntat i el mateix esforç que haurem posat a guanyar la guerra haurem d'esmerçar en l'obra reconstructiva de la pau.

I els catalans més que ningú. Perquè els catalans, de més a més de l'obligació de refer el cabal perdut i de vigilar que tot el dolor i tot el sofriment i tota la sang i totes les llàgrimes d'aquesta gran tragèdia no hagin passat en va per a la progressió ascendent de la llibertat humana, de totes les formes de la llibertat humana, com poder algú voldria i se'n refia, els catalans, de més a més, hem de vetllar perquè aquest gran trasbals no hagi passat debades per les nostres llibertats de catalans. I això no serà petita feina. Perquè haurem de fer cara a tota mena de contradictors: als que porten arrapat al moll dels ossos l'esperit anacrònic de la vella Espanya, que no són pas tots ells en les rengles dels nostres declarats enemics, i a gent de part d'allà de les fronteres hispàniques, que no entenen quin és el nus vital del problema espanyol i que tota novetat esporuguesix com possible fautora de desordre.

No oblidem que aquesta guerra d'ara és, en el fons, un episodi de la lluita secular de l'esperit de llibertat de Catalunya contra l'esperit absolutista, assimilista, uniformista, de la vella Espanya, la que el 19 de juliol va sublevar-se contra els inicis de renovació que en l'Estat anava introduint la nova Espanya. Són fites sobresortints d'aquesta lluita la guerra dels Segadors, la guerra de Successió, l'antagonisme entre els principis federalistes i els principis unitaris en la revolució espanyola del segle XIX. I ja és hora que tothom es convenci que dins d'Espanya no hi pot haver pau, fins que les ànsies de llibertat de Catalunya quedin plenament satisfetes i triomfi la seva concepció de l'Estat, única que correspon exactament a la més profunda realitat espanyola, única en la qual poden trobar satisfacció les més vitals necessitats de tots els pobles hispànics, única que pot donar sòlida estructura i un equilibri estable a aquest mosaic de nacionalitats diverses que és Espanya.

¿Amb quin dret pot oposar-se ningú que la nova experiència sigui feta? La vella concepció de l'Estat ja hem vist els fruits que dóna. No ha servit per a unificar les terres hispàniques, no ha servit per a constituir un Estat fort, no ha servit per a fer riques i pròsperes les nacionalitats diverses que en l'Estat conviuen, ni aquella tan sola que dins de l'Estat ha exercit un total domini hegemònic. Els resultats d'aquesta secular experiència tothom els té a la vista: misèria, feblesa, decadència ininterrompuda, ressagament en tots els ordres de la vida humana. Persistir en l'error de voler aplicar a la realitat espanyola una concepció de l'Estat que pugna amb la seva més profunda i més íntima naturalesa, fóra suïcida. I els catalans hem d'estar preparats i decidits a fer l'últim esforç perquè sigui aplicada a la realitat espanyola la nostra concepció de l'Estat, basada en la llibertat i l'acceptació de la diversitat dels seus components, la sola concepció aplicable totalment, sense violència a la viva realitat espanyola, la sola que pot coesionar fortament l'Estat espanyol i donar-li durable estabilitat, i fer-lo fort i pròsper, d'una prosperitat i fortalesa que no ha conegut mai, ni en els dies de la seva més gran puixança aparent, perquè no li vindrà de contingències externes, sinó del lliure i total desenvolupament de les forces vitals dels pobles que dintre seu conviuen. I això serà obra dels catalans si, després d'haver guanyat la guerra, sabem guanyar la pau, si sabem fer que triomfi l'esperit català a l'hora de reconstituir l'Estat espanyol. I en aquesta empresa hem de posar tot el nostre esforç, tot el que valem i tot el que podem, perquè ens hi va l'avenir de Catalunya, tot el futur de prosperitat i de grandesa que volem per a Catalunya. I si sabem dur a terme aquesta gran empresa serem lloats arreu del món. I si fallíssim a mig camí per desmai de la voluntat o poc enteniment, tothom ens tindria amb raó per ben poca cosa. Catalans: ara és hora de mostrar el que som. Una altra ocasió com aquesta, difícilment ens tornarà a venir a les mans mai més.

M'ha plagut de dir això en aquest acte, seqüència de la festa del llibre, i en aquesta casa que és fogar ardent de catalanitat, perquè les forces necessàries per a dur a bon terme l'empresa de guanyar la guerra i de guanyar la pau, és d'aquestes dues fonts que ens han de venir: de l'amor dels llibres i de l'amor a la Pàtria catalana.

Dues coses formen l'esperit de l'home, que, mirant-ho atentament, podem dir que és tot l'home, perquè és de les nobles facultats de l'esperit que ve l'alta direcció de totes les activitats de l'home. I aquestes dues coses que formen l'esperit de l'home són: la pròpia experiència de la vida i l'experiència que tots els grans esperits de tots els temps han anat dipositant en els llibres. Els llibres són el gran reservori de l'experiència humana. Són els llibres que fan possible l'ascensional esdevenir de la humana civilització. Perquè la vida de l'home és curta. I podria avançar ben poc en el coneixement del món i de si mateix, si en les seves investigacions, no pogués fer-se un trampolí de tots tus coneixements acumulats pels homes que l'han precedit en aquest incessant treball de la consciència. I amb això queda fet en breu espai l'elogi dels llibres. Però no vull acabar sense fer l'elogi d'una mena de llibres: els llibres catalans. Nosaltres, els catalans, som una gent que tenim encara avui necessitat de retrobar-nos. A través d'una llarga decadència política i cultural, haviem arribat a no saber el que érem. I això fins a tal punt, que fèiem esforços desesperats per emmotllar-nos a maneres d'ésser contraposades del tot a la nostra naturalesa íntima. Per ventura nostra, som d'una mena de fusta tan revessa, els catalans, que no es blinca fàcilment: ni a les imposicions d'aliena voluntat ni al mateix desig del propi voler, si contraria les impulsions profundes del nostre tarannà. I vingué un moment que els catalans més catalans, descobriren que els homes d'aquesta terra no tornarien a fer res de bo en aquest món, res que valgués la pena d'ésser esmentat, fins que obeïssim el que hi ha de més vivament català en el més íntim de la nostra naturalesa catalana. I llavors calgué anar destriant què és el que hi havia de verament català sota les aparences manllevades. I encara avui aquesta tasca de retrobament continua. Tan era grufxuda la crosta sobreposada, que recobria el nostre veritable natural. I és en els llibres catalans que trobareu, com si us mirèssiu en un mirall de lluna clara, què és el que som i què és el que no som, i què lliga amb les nostres qualitats i les ajuda a treure florida i què les contraria i les fa estèrils. Que és aquesta la noble missió i és aquest el do excels de l'escriptor de bona mena: el pouar de les entranyes del seu poble el que hi ha de més viu, de més profund, de més etern.

I jo vull dir, en aquesta hora de tant d'heroisme i de tant de sacrifici, que ningú a Catalunya no ha fet una tasca tan heroica, tan abnegada, tan constant i tan profitosa com els escriptors. A costa de les més grans penalitats, sotmesos voluntàriament a tota mena de privacions, sense cap estímul, sense poder esperar retribució del seu treball, solament per amor al seu art i per fidelitat a la seva terra, els escriptors catalans han anat retrobant pacientment, adaleradament, l'ànima profunda de Catalunya.

De tota la gent catalana, són els escriptors els que no han fallat mai. No sempre Catalunya ha trobat el polític que li hauria convingut. En cap moment no li ha mancat l'escriptor que ha sabut dir davant dels catalans i davant del món la paraula que era viva i exacta encarnació del que hi havia de més català en aquell instant en la consciència catalana. Un fet demostra eloqüentment fins a quin punt els escriptors catalans són fidels a Catalunya. Avui, en aquesta gran tragèdia que ens ha tocat de viure, més del vuitanta-cinc per cent dels escriptors catalans són aquí, en terra catalana, lluitant al costat del poble per la la República i per Catalunya. Catalans: podeu estar orgullosos dels vostres escriptors. Cap altra de les terres hispàniques no pot oferir al món un tal exemple de fidelitat. Si tots els catalans sabem inspirar-nos en tot moment de la constància, de la tenacitat, de l'esperit d'abnegació i de sacrifici dels nostres escriptors, res no podrà oposar-se al triomf de Catalunya, res no podrà barrar-li el camí de la seva futura grandesa.

Les Idees i les Lletres

La claredat de Maragall

Ahir, quan escriviem, a propòsit de la universalitat i la dependència, els noms tan nostres i representatius de Verdaguer i Maragall, per una associació d'idees establiem, com ens ha passat algunes altres vegades, un paral·lelisme entre el poeta de la paraula viva i el granadí Angel Ganivet. La forta personalitat del pensador hispànic, literat i diplomàtic, novellista d'imaginació fecunda, crític agudíssim, polígraf, té algunes semblances espirituals amb l'intellectual català. Ganivet, contemporani d'Unamuno, és, però, més clar que aquest, però no arriba a la nitidesa de Maragall. Es botrós com els països nòrdics on va viure i on va morir. Mentalitat robusta i compleza en les seves principals obres; a "Idearium español", per exemple, Ganivet diu coses interessantíssimes i genials que a vegades us semblen, de tanta agilitat com hi ha per dir-les i escriure-les, contradictòries. Però el nostre Joan Maragall podrà ésser un inquiet tota la seva vida. Us apar ara catòlic fervorós i dinàmic anarquitzant. Però sigui allò que una crítica aguda estableixi, la nitidesa el salva de falses interpretacions i us diu veritats pregones amb sensillesa no gens construïda ni artificiosa. Maragall hauria d'ésser, per als catalans d'avui, àvids de llegir d'una manera escollida, el clàssic modern. Perquè la seva personalitat té tanta vigoria que uneix a la seva obra, rica en extensió i en profunditat, el romanticisme i el classicisme, la tradició i el progrés, el seny que es detura amatent i l'empenta renovadora que el fa revoltar a desgrat de tot. La claredat de Maragall ens omple l'ànima d'una claror encara més diàfana i espiritualment coherent. En aquests moments de neguit, d'angoixa i de dolor, també, llegir Maragall és lliurar-vos a un repòs ben digne.

F. S. FORNER

Un pla d'invasió de França que Hitler es va embeinar provisionalment...

La revista de dreta francesa "Choc" ha divulgat el pla que havia elaborat el nazisme per tal d'envair França al moment de celebrar-se les primeres eleccions comunals suoses, data en la qual Hitler es proposava igualment envair i anexionar-se Txecoslovàquia.

"A la mateixa hora que les forces concentrades a les fronteres sudetes havien de penetrar a Txecoslovàquia, sis divisions motoritzades haurien fet irrupció damunt del territori francès, travessant el Luxemburg. Així, la línia Maginot era volada pel seu extrem nord-oest. ¿S'havia d'ocupar al mateix temps la zona belga d'Eupen-Malmedy? La diplomàcia alemanya no era favorable a una violació de la neutralitat del territori de Bèlgica. Considera que amb l'actual Govern de Spaak té dret a esperar, en cas de conflicte, una absoluta neutralitat dels belgues: cal fer notar, en efecte, que l'actitud del nou Govern de Brusselles es troba ben lluny d'ésser clara. Però el cert és que les decisions de l'esmentat Govern de Brusselles seran llargament influïdes pels desigs, o potser millor per la voluntat, del Govern britànic.

Sigui com sigui, pels voltants del 30 de maig concentracions de tropes alemanyes foren assenyalades a la regió de Sarrebrück: es tractava d'una primera massa de cosses d'exèrcit precedida, a l'avantguarda, per poderosos elements motoritzats.

Per altra part, aquesta regió de les Ardennes disposa, gràcies als seus boscos, d'una protecció magnífica, veritable camuflatge natural per als moviments de tropes. Aquests, a més, ourien facilitats en gran manera per les nombroses vies de comunicació que hi ha, camins excel·lents, fets de tal forma que els enllaços entre ells són facilíssims. Per a aquests maniobra el gran Estat Major alemany comptava que podria aconseguir l'èxit de desbordar, per sorpresa, la línia Maginot: més al nord, en efecte, enfront de la frontera belga, les seves fortificacions no foren continuades, perquè Bèlgica, abans de declarar-se novament neutral, tenia un veritable tractat d'aliança amb França.

Fins a l'any passat hom pensava a París, amb raó, que, en cas d'atac, els alemanys no recomençarien la maniobra del 1914 per Bèlgica, i es creia que s'hauria de prevenir una irrupció per la bretxa de Basilea, un moviment enrotllant de les forces alemanyes a l'extrem sud-est de la línia Maginot; aquest moviment tendiria a desbordar el massís muntanyenc del Lomon per apoderar-se per darrera de tot el nostre dispositiu de defensa de cara al nord-est; l'objectiu de les tropes alemanyes seria alesheres, per començar, Lió i Saint-Etienne. Fa un any el nostre Estat Major ha impulsat molt activament els treballs de fortificació destinats a tapar aquesta bretxa entre Basilea i el Jura. Sembla que un atac per sorpresa dels alemanys acabaria en un fracàs. A més, i a despit dels nombrosos ponts que hi ha al Rin, pel cantó de Basilea, l'exèrcit suís ha pres les seves disposicions per a atacar, en cas de violació del seu territori, l'exèrcit alemany pel seu flanc esquerre.

Al mateix temps que s'iniciés el brusc atac per Montmedy, esquadres de bombardeig n'haurien iniciat un altre d'aeri, tenint evidentment com a objectius tots els punts estratègics — vies ferrades, nusos de comunicacions, etcètera — i probablement haurien intentat un raid sobre París. I segurament haurien iniciat un altre atac violent sobre la regió petrolera d'El Havre i de Rouen, a causa de les considerables reserves de gasolina que hi ha. Es inútil insistir sobre la importància d'aquests estocs destinats a l'aprovisionament de la nostra aviació i de les nostres unitats motoritzades.

Aquest atac partiria de les zones de Nuremberg i de Munich, on han estat construïts nombrosos camps d'aviació."

Fulletó de la PUBLICITAT — 26 Juny 1938

REVISTA DE LLIBRES

Joan Amades, heroi del Dia del Llibre d'enguany.- Un bon documental sobre el 19 de juliol a Barcelona.-La segona edició de «Per comprendre», de Carles Riba.-Dos nous poetes presentats per «Oasi».-A. Rovira i Virgili, o l'article periodístic com a gènere literari.

per RAFEL TASIS I MARCA

Segurament els meus lectors creuran que, per parlar de Joan Amades, aprofito pretextos que em són fornits per les meves relectures o bé que cedeixo a l'admiració que m'inspira el seu art irresistible de folklorista i paremiòleg per a comunicar-la al públic a través dels elogis que crec obligat retre-li. Si heu donat un cop d'ull al catàleg oficial de les novetats bibliogràfiques del Dia del Llibre d'enguany, haureu pogut convèncer-vos, però, del fonament dels meus qualificatius, si més no en allò que es refereix a la fecunditat de Joan Amades. En efecte, el seu nom encapçalava la llista de les obres publicades amb motiu de la Diada, i l'encapçalava no solament per una classificació alfabètica, sinó per la quantitat de títols nous que oferia a la pública voracitat, i que tant de poder de seducció tenien per als que sabem tot allò d'interessant i divertit que Joan Amades pot dir-ne, com són: "EL DINER", "EL PORRO", "ELS RELLOTGES DE SOL", "LA BARRETINA", "LA CASA", "EL RECTOR DE VALLFOGONA" i el "LLIBRE DEL TEMPS QUE FA". Només m'ha estat possible de veure'n i llegir-ne tres, dos d'ells ("La casa" i "Els rellotges de sol"), de la magnífica col·lecció "Art Popular", que ja acollia els "Apunts d'imatgeria popular" del mateix autor, i l'altre, el "Llibre del temps que fa", primer dels "Llibres de les set sivelles", empresa excel·lent que continuarà tota la saviesa popular que, en forma de refranys i aforismes, explica els fenòmens naturals o sobrenaturals. Amb aquest tast ja en tinc prou, però, per a qualificar Joan Amades com a heroi de la Diada del Llibre.

La bellesa de les nostres masies, llurs especials característiques, les històries que van lligades amb les cases principals de Catalunya, l'art i la tradició que es lliguen, en resum, en el culte a la llar, tenen una explicació detallada i puntuada amb expressives i ingènues ilustracions, en "La casa". En "Els rellotges de sol", l'inventari d'aquests aparells rudimentaris i exactes d'amidar el temps, la història de llur evolució i llur floració arreu de la nostra terra permeten també a Joan Amades de lluir, ensems, la seva erudició infatigable i el seu do poètic, que sap poar lirisme de les coses més humils. El "Llibre del temps que fa" és un arreplec de dites i refranys sobre les variacions climatològiques, a través de l'experiència popular. Refranys que de vegades es contradiuen i altres es confirmen, perquè estan basats en una cosa tan mutable com el temps. Llur inventari ens el presenta, amb tota la poesia natural i la malícia pagesa de què estan impregnats, com a testimonis de l'empirisme popular, si no tan precís més divertit que els manuals científics.

El dia 19 de juliol del 1936, a Barcelona, hi hagué una sublevació militar, que fou ofegada pel Govern de la Generalitat amb les forces públiques que tenia a les seves ordres i amb l'heroica i decidida col·laboració del poble. Això és tan sabut, que gairebé ja ho ha oblidat molta gent, cosa gens convenient, perquè dels fets d'aquell dia luctuós en deriven moltes altres coses que han trasbalsat profundament la política i l'economia de la nostra Pàtria i no han deixat pas indemnes la consciència i la mateixa existència de molts catalans. Bi dism, per resumir-les, que d'aquell 19 de juliol en naixia la guerra que sostenim i que, si arreu de la República, la sublevació hagués estat igualment ofegada com ho fou a Barcelona, aquesta guerra hauria avortat, tindríem una visió concreta de la importància de la gesta que aquell dia immortalitzava l'heroisme dels barcelonins.

J. M. Lladó i Figueres, periodista intel·ligent que visqué intensament aquells fets i en conegué els principals protagonistes, ha recixit a contar-nos, en un volum de la "Biblioteca Popular de Catalunya", allò que fou "EL 19 DE JULIOL A BARCELONA", i hi ha dedicat, sobretot, el volum de la sublevació militar i la part exacta de responsabilitat de cadascun dels que s'alçaven, aquell dia, contra la República i contra llur mateix honor de soldats. Davant d'aquest detall, la importància de la gesta pren més relleu, i la transcendència enorme de la detenció del general Goded i dels mots que pronunciava per ràdio al despatx del President de la Generalitat es fa encara més palesa. El reportatge de Lladó i Figueres, escrit sense enfarfecs, ben documentat i amb notes de primera mà dels preparatius de la rebel·lió, era necessari per a la història de la nostra guerra, i es fa llegir amb interès. Ara caldria, només, completar-lo amb un altre que detallés la repercussió del 19 de juliol a tot Catalunya i què estudiés les conseqüències immediates que la fracassada rebel·lió militar tingué a la nostra terra.

* * *

La reedició de "PER COMPRENDRE", el llibre de Carles Riba que obtenia, un dia abans d'ésser posat a la venda, el "Premi Maragall" de l'any passat, i que s'exhaurí immediatament —destí uniforme dels llibres preciosos de Riba!—, m'és un bon pretext per a parlar, encara que només sigui de passada, del talent d'aquest autor que, després del seu mestratge efectiu com a humanista i com a traductor dels clàssics grecs, després de la influència abassegadora que, amb la seva lírica noblement cerebral i profunda, exerceix sobre tota la jove poesia catalana, s'esmerça en la tasca del crític i reix a ésser-hi, també, un mestre. Si llegiu aquest recull de treballs crítics sobre llibres, pintors i esdeveniments literaris, escrits, com modestament declara el mateix autor, amb la intenció de comprendre allò que entenia, veureu com fou de justa la decisió del Jurat que li concedia el premi per un llibre de crítiques, que és, a la vegada, un gran llibre d'assaigs sobre literatura —sobre els problemes vitals del món i de l'esperit.

* * *

Seguint la seva tasca editora, el grup "Oasi" ha llançat, amb motiu de la Diada del Llibre, dos nous "poulains". Inèdits tots dos, totalment desconeguts, almenys per mi, m'han dut amb llurs dos primers volums de versos, dues veus ben contraposades de la lírica catalana. Una, la de Palmira Jaquetti, que amb el seu "L'ESTEL DINTRE LA LLAR" canta amb tendresa l'encís vulgar de la vida domèstica, la poesia de les feines casolanes, la incertesa de l'amor que es desconeix i s'espera. L'altra, la de Ramon Bech, que posseït de la ingènua petulància disfressada d'experiència i pessimisme de la joventut, assaja amb "NOVILUNI", entre algunes ensopegada del gust i algun encert expressiu, la seva corda lírica. Seria injust si no consignés que, així com en el llibre de Ramon Bech només he vist unes prometenses insinuacions per a una obra futura, despullada de les anècdotes i la imatgeria de basar que avui l'afeixuga, el volum de Palmira Jacquetti m'ha donat, amb la seva modèstia i la seva frescor, la impressió de trobar-me davant una excel·lent poetessa que pot renovar, amb un accent modern i original, la inspiració femenina d'una Maria Antònia Salvà, únic nom de lírica catalana amb qui pot comparar-se l'autora de "L'estel dins la llar".

* * *

La Institució de les Lletres Catalanes promotia, per al mateix Dia del Llibre, un reguit de nous volums de literatura catalana o de traduccions d'obres importants de les lletres universals. "Aloma" era, per endavant, una bella penyora d'aquesta prometença. El seu compliment era, només, ultra la reedició del llibre de Carles Riba, que he comentat més amunt, la publicació en volum dels "QUINZE ARTICLES" d'A. Rovira i Virgili, que obtenien el "Premi Almirall" concedit l'any passat per primera vegada, i justament a un deixeble i admirador il·lustre del massa oblidat autor de "El Catalanisme".

En fer-se públic el fall del Jurat que atorgava el Premi, tothom coincidí a remarcar-ne la justícia. Si jo, que formava part d'aquell Jurat, ho remarco, no és pas per donar-me'n cap mèrit, sinó per destacar l'alta qualitat dels articles periodístics de Rovira i Virgili. Llur trànsit de les pàgines fugisseres d'un diari a les més duradores d'un llibre, ha confirmat aquesta qualitat. Prosa civil, plena de patriotisme, tallada en paràgrafs generalment breus, que tenen l'èmfasi que els cal, no pas en l'artifici de l'estil, sinó en la vida que els insufla l'idealisme de l'autor. La història, l'actualitat, la política nacional i estrangera hi tenen, cada dia, el ressò que els cal. I, tot i ésser articles de diari, periodisme autèntic, i no pas proses literàries, escrites pensant en el volum que les reunirà, aquests "Quinze articles" són un bon llibre de literatura. Són, sobretot, una lliçó de literatura.

A Catalunya gairebé tots els escriptors han passat pels diaris. Llur estada a les redaccions ha estat, però, fugaç i sense conseqüències. Generalment han menyspreat l'ofici, l'ofici, en canvi, els ha menyspreat a ells i ha seguit addicte als professionals de la tisora i el pot de goma. Una vocació periodística com la de Rovira i Virgili, que ell mateix ens descriu amb simplicitat i enyor en el preàmbul del seu llibre, preàmbul que es titula justament "Com vaig ésser periodista", és rara entre nosaltres. Escriptor amb grans condicions per a tota mena de gèneres de ficció; historiador eminent, orador i polític de gran prestigi, A. Rovira i Virgili ha romàs fidel al periodisme, on debutava, i li ha reservat les gràcies del seu estil modèlic, que és avui un dels millors del català literari. L'homenatge que representa la concessió del "Premi Almirall" va dirigit, doncs, no pas a l'autor de la "Història Nacional de Catalunya", que no el necessitava, sinó a la seva vocació exemplar de periodista. I aquest homenatge avui el repetiran els lectors del seu llibre, com el repeteixen diàriament els lectors d'aquestes petites meravelles d'estil i de pensament que són —als lectors de LA PUBLICITAT ho saben prou— els seus articles periodístics.

El tripijoc de la retirada i del control costarà uns tres milions i mig de lliures. Alemanya i Itàlia pretenen que

LA PUBLICITAT

sigui Anglaterra, França i la U. R. S. S. qui pagui aquesta suma... i a més, que Franco guanyi la guerra

Espanya en el tauler

(Ve de la primera pàgina)

erta, la qual cosa, encara, seria una prova evident que Itàlia desitja, com diu, que no es repeteixin les agressions contra els vaixells mercants britànics.

"Segurament això no és pas demanar molt a un país que preten sostenir una amistat lleial amb Anglaterra." — Fabra.

10.000 ITALIANS RETIRATS ARA SERIA EL PREU DE L'ACORD ANGLO-ITALIA. DESPRES...

Londres, 25. — El periòdic conservador "Daily Express" comenta la situació en què es troba Chamberlain. Es evident també —diu el periòdic conservador— que la posició de Chamberlain depèn de l'actitud de Mussolini. El periòdic creu que Mussolini, per a salvar la posició de Chamberlain, retirarà 10.000 soldats d'Espanya per a permetre la posta en vigor de l'acord anglo-italià i assegurar la posició política del primer ministre anglès. El periòdic afegeix que Chamberlain, demanarà a Mussolini que faci pressió sobre Franco, perquè cessin els atacs aeris contra els vaixells anglesos en els ports espanyols. Així mateix recordarà a Mussolini que la continuació d'aquests atacs augmenta la tivant situació internacional i retarda la posta en vigor de l'acord. Es creu saber —diu l'òrgan conservador— que Chamberlain ha donat 24 hores de temps a Franco perquè expliqui les raons de la continuació dels atacs contra els vaixells anglesos. Durant el descans d'avui i demà Chamberlain i lord Halifax estudiaran altres mesures que puguin acabar amb els bombardeigs dels vaixells anglesos.—Agència Espanya.

FRANÇA TAMBE TE UNA FRONTERA AL MARROC

París, 25. — "L'Ordre" publica el següent: "No estaria malament tancar la nostra frontera del Marroc per tal de posar terme a l'escandalós alistament de marroquins francesos a l'Exèrcit de Franco." — Ag. E.

LA INTERVENCIO DE L'AVIACIO ITALIANA EN LA GUERRA

París, 25. — La premsa parisenca publica informacions de Roma en les quals es posa de relleu que, una vegada més, els diaris italians es vanen de la participació "legionària" en la guerra espanyola.

Alguns comentaris arriben àdhuc a la impudícia, ja que no vacilhen a escriure paràgrafs com el següent:

"Les esquadretes estacionades a les Balears no deixen d'operar contra les forces de l'Espanya governamental. En menys de tres setmanes l'aviació legionària ha enfonsat almenys setze vaixells."

El diari "La Tribunal" remarca, a més, que 60 avions "legionaris" italians han prestat suport "eficaçment" a l'acció del general Garcia Valino al sector del riu Mijares.

En posar de relleu aquests comentaris, la premsa francesa remarca, una vegada més, la necessitat que els governs de les grans democràcies s'adonin del veritable caràcter d'invasió que està revestint la guerra d'Espanya. — Fabra.

EL GRUP D'"AMICS DEL GOVERN" CONTRA CHAMBERLAIN

Londres, 25. — El comte de Lucan, cap del grup "Amics del Govern" de la Cambra dels Lords, ha adreçat una carta al beacomte Cecil Chelwood, president de la Unió pro S. de N., en la qual manifesta que degut a la inexplicable tesitpra en què s'ha colHocat el senyor Chamberlain davant els bombardeigs dels navilis britànics a Espanya considera que no pot continuar ostentant el títol de partidari mi fins en un terreny particular. — Fabra.

SEMBLA QUE LA DARRERA PROTESTA ANGLESA TINDRA EFICACIA...

Londres, 25. — A les esferes polítiques s'expressa aquesta tarda l'opinió que a conseqüència de la darrera protesta britànica, els dirigents rebels de Burgos acceptaran renunciar a bombardejar els vaixells mercants britànics.

També s'expressa el convenciment que el projecte encaminat a crear zones de seguretat sota el control neutral als ports espanyols quedarà enllestit avlat, a fi de donar satisfacció als desigs de Londres.

Si passés així, sir Robert Hodgson, en el transcurs de la seva propera estada a Londres, aportaria a aquest darrer projecte certa detalls que faltaven fa actualment per a continuar l'estudi de la dita qüestió. — Fabra.

UN HIDRO FACCIOS AMETRALLA, DES DE 200 METRES, UN ALTRE VAIXELL ANGLES

Londres, 25.—El "Daily Telegraph" publica una informació del seu corresponsal a Barcelona en la qual diu que la tripulació del vaixell anglès "Summerby" ha declarat, en arribar a Espanya, que el divendres al matí foren ametrallats per un hidro que volava a 200 metres d'altura. — Agència Espanya.

LA COMISSIO D'ENQUESTA SOBRE ELS BOMBARDEIGS ES CONSTITUEIX OFICIALMENT

Londres, 25. (Urgent). — El Govern britànic ha donat instruccions al seu representant a Barcelona per a tramitre amb caràcter urgent al Govern espanyol una nota anunciant oficialment la constitució a Tolouse de la Comissió encarregada d'investigar i determinar sobre els bombardeigs contra ciutats obertes. — Agència Espanya.

ELS SUPERVIVENTS DEL "THORPENESS" I DEL "SUNION" ARRIBEN A MARSELLA

Marsella, 25. — A bord del torpedaner anglès han arribat avui al matí al port de Marsella els supervivents del vaixell anglès "Thorpeness" i el francès "Sunión", bombardeats i enfonsats al port de València el dia 21 de juny per l'aviació extrangera al servei de Franco. — Agència Espanya.

"¿ES VOL IMPEDIR A ESPANA QUE ES DEFENSI", PREGUNTA UN PERIODISO ANGLES

París, 25. — "Ce Soir" ataca la Premsa dretista por la seva actitud asumida pel Govern espanyol en relació am bels bombardeigs de ciutats obertes.

"¿Es vol impedir a Espanya que es defensi?" — pregunta "Ce Soir". — Agència Espaèa.

LA PREMSA FEIXISTA PARLA DESCARADAMENT DE L'ACCIO DE L'AVIACIO ITALIANA CONTRA L'ESPANYA REPUBLICANA

Roma, 25. — El "Lavoro Fascista" publica una informació del seu corresponsal al front faccIós, en la que diu: "Les esquadretes legionàries de intensitat, causant — — — — les Balears segueixen obran amb gran intinesitat, causant danys muy graus i exercint pna cooperació cada vegada més forte. També els caces legionaris han cooperat a l'avanç de les tropes de nes decisives, la vacuació collabora Navarra. Aquests dies d'accions decisives l'aviació roja cocabora sens descans contra les fonts d'energia de l'Espanya roja. La propaganda adversària ha intentat detenir-la amb la hipòcrita excusa humanitària, però cada dia es reuneix més important documentació del caràcter bèl·lic de l'acció dels avions." — Agència Espanya.

EL GENERAL REICHANAU EXPLICA EL BALANÇ DELS AVANTATGES MILITARS I ESTRATEGICS QUE ALEMANYA HA AOONSEGUIT AMB LA SEVA INTERVENCIO A ESPANYA

París, 25. — Alguns diaris francesos publiquen una informació de Berlín sobre la conferència del general Reichanau, un dels tècnic de l'Exèrcit nazi, respecte a la guerra d'Espanya. Va fer una exposició sobre les experiències realitzaden pel material i els soldats alemanys a Espanya. Digué que l'aviació alemanya d ecaza era millor ara, i que abans era inferior. També s'han modificat, després de l'experiència, els canons antiaeris y els tancs. Va remarcar que els avjadors alemanys són ràpidament substituïts per altres; per tenir el major nombre d'homes amb experiència de la guerra aèrea. El general Riqueime tamb èva dir que la guerra a Espaèa serà llarga. Finalment va afegir que Alemanya ha coquistat posicions en la ruta mediterrània de França i Anglaterra. — Agència Espanya.

La guerra de Xina s'allarga massa per als japonesos

El Japó no vol pactar amb Xiang-Kai-Xec, però no posaria obstacles a que els Governs seus de Pequín o Nanquín fessin gestions per mirar d'acabar la guerra

Toquio, 25. — Segons noticies obtingudes als cercles ben informats, el Govern japonès va rebre recentment, per via indirecta, la seguretat que Txang-Kai-Xek no es negaria a parlamentar, si el Govern japonès acceptava establir certs contactes referents a aquest particular.

Es va cridar l'atenció als dirigents de Toquio sobre els mitjans i les disponibilitats amb què compta encara el general per a la resistència i sobre les incerteses que comporta per al Japó la perllongació de les hostilitats.

Sembla que aquestes indicacions foren rebudes amb la major atenció a determinats cercles responsables japonesos, però no arribà a prevaler sobre la tesi renovada oficialment en diferents ocasions durant els darrers temps segons la qual és prohibida tota negociació amb Txang-Kai-Xek, oposant-se també a la intervenció d'una tercera potència.

Es fa observar, no obstant, als cercles ben informats, que el Gabinet japonès disposaria eventualment d'un mitjà per a escapar a aquesta alternativa si poguessin establir-se contactes directes entre el Govern de Hankeu i els Governs provisionals de Pequín o Nanquín.

Als cercles diplomàtics japonesos es declara que si els esmentats contactes han arribat a produir-se, segons afirmen diverses informacions procedents de Xang-Hai, han estat efectuats sense que Toquio n'estigués assabentat. Es deixa entreveure, de totes maneres, que el Govern nipó no faria, tampoc, a priori, cap objecció. — Fabra.

ELS JAPONESOS RETARDEN L'EVACUACIO DELS ESTRANGERS DE CANTON

Canton, 25. — A conseqüència del bombardeig de la línia per l'aviació japonesa, les autoritats han acordat suspendre provisionalment el servei entre Hankeu i Canton.

Això constituirà un retard per a l'evacuació dels tres-cents estrangers que han d'ésser evacuats abans del dimarts vinent. — Fabra.

ELS AVIONS JAPONESOS S'ACOSTEN A LA FRONTERA DEL TONQUIN

Toquió, 25. — Comuniquen de Hong-Kong al periòdic "Asahi" que els avions japonesos de bombardeig han agredit les ciutats de Tung-hing i Pai-hung, situades al sud-oest de la província del Kuantung, a les immediacions de la frontera del Tonquin. — Fabra.

EL JAPO VOL CONQUISTAR XINA I EXPULSAR FRANÇA I ANGLATERRA DE L'EXTREM ORIENT

Xang-Hai, 25. El Quarter general japonès afirma que 6.000 soldats japonesos han desembarcat a Siangkeu.

Les autoritats militars de Xina afirmen que les tropes xineses han aconseguit un gran èxit al sud de Sutxeu i que les tropes japoneses es retiren.

S'anuncia oficialment que s'ha produït un incident a la frontera de Rússia amb Manxúria. Vint-i-nou coreans han estat detinguts pels soldats soviètics a 70 quilòmetres de Bligaveshusk, quan aquells entraven ilegalment en territori rus.

El periòdic xinès "Ta Kung Po" examina la situació a l'Extrem Orient, especialment les amenaces japoneses contra les colònies francesa i anglesa. El periòdic diu que si Anglaterra i França segueixen cedint a les pretensions japoneses, el resultat serà la retirada total d'Anglaterra i França de l'Extrem Orient. — Agència Espanya.

EL PRINCEP KONOYE OBSEQUIA ELS DIPLOMATICS

Toquio, 25. — El princep Konoye ha ofert avui un dinar, en un restaurant del Parc Ueno, als representants diplomàtics acreditats. Els representants dels Estats Units, d'Anglaterra i de França figuraven en el nombre dels invitats. — Fabra.

DOS ATEMPTATS A LA CONCESSIO INTERNACIONAL

Xang-Hai, 25. — S'han comès dos atemptats a la concessió internacional. Dos individus entraren a la tarda al despatx d'un important comerciant a l'engròs xinès i dispararen diversos trets de pistola contra els socis d'aquell, els quals resultaren ferits.

Algunes hores més tard, quatre individus dispararen els seus revòlvers a la sala d'un hotel xinès del Nanking Read, i feriren quatre persones.

En tots dos casos els agressors aconseguiren fugir i es perderen entre la multitud que circulava pels carrers. — Fabra.

DARRERA HORA

Les conseqüències de la política de Mr. Chamberlain

Lord Cecil se separa de la majoria com a protesta contra la política de Mr. Chamberlain

Londres, 25. — L'ex-representant anglès a la Societat de Nacions i diputat de la majoria governamental, sir Robert Cecil, ha decidit, com a protesta contra l'actitud del primer ministre anglès a propòsit dels bombardeigs de poblacions civils espanyoles i de vaixells anglesos, separar-se de la majoria governamental. D'ara endavant sir Robert Cecil no és considera membre de l'esmentada majoria conservadora. — Agència Espanya.

LA CARTA DE SIR ROBERT CECIL SEPARANT-SE DE LA MAJORIA CONSERVADORA

Londres, 25. — Com a colofó sensacional a aquesta agitada setmana política, a darrera hora de la tarda ha començat a divulgar-se el text de la carta de lord Robert Cecil, separant-se de la majoria conservadora. La carta del prestigiós polític britànic és adreçada al cap de la majoria conservadora de la Cambra dels Lords, i diu així:

"Malgrat el fet que durant algun temps no he votat la majoria de les mesures ministerials, heu seguit tramatent-me les propostes del Govern. Us ho agraeixo molt. Però després del darrer discurs del primer ministre sobre els bombardeigs de vaixells britànics, i sense desitjar en aquest moment prendre partit sobre la lluita que es desenrotlla a Espanya, la posició de Mr. Chamberlain la considero impossible de defensar.

Vaixells britànics en nombre considerable han estat enfonsats. Eren vaixells que practicaven un comerç legitim. Els aeroplans insurrectes, a més d'enfonsar-los, han ametrallat marins anglesos que es trobaven a bord, sota la bandera britànica.

El primer ministre no ha pres cap mesura per a defensar-los. S'ha limitat a trametre notes que no han causat cap efecte.

No recordo cap incident comparable en tota la història britànica, i no crec que cap primer ministre britànic hagi fet cap discurs semblant al darrer del primer ministre.

Considero incompatible amb l'honor britànic i amb la moralitat internacional, tal com jo els entenc, seguir considerant-me honradament com un partidari del Govern. — Cecil."— Agència Espanya.

HUMOR SOVIÈTIC

Hem sap les dificultats econòmiques amb què topa avui Itàlia, les quals han obligat a sotmetre el país al règim de pa negre. Aquestes restriccions han estat no obstant, insuficients per a cobrir el déficit de la collita de blat, i el Govern feixista ha hagut de resignar-se a procurar-se a l'exterior, i particularment a Rússia, les quantitats que mancaven.

La U. R. S. S. ha venut el seu blat a Itàlia de molt bona gana i a un preu molt satisfactori per al comprador, però amb una condició: que la Premsa italiana faria una gran publicitat dels lliuraments d'aquest cereal, testimoniant així la riquesa dels Soviets.

Aquesta exigència ha creat algunes dificultats a la Premsa feixista, la qual, com és sabut, des de fa anys parla de Rússia com d'un país en lluita contra la fam. Tanmateix els italians han acceptat. I llurs proveïdors han rigut...

L'ajut internacional a la nostra causa

AHIR S'INAUGURA EL PRIMER MENJADOR POPULAR GRATUIT SOSTINGUT PER "CRITICA", DE BUENOS AIRES

Dintre de la major senzillesa fou inaugurat ahir al migdia, en el que fou Restaurant Pàtria, el primer menjador popular gratuit que sostè el prestigiós periòdic de Buenos Aires "Crítica".

Assistiren a l'acte l'alcalde de la ciutat, Hilari Salvador; el conseller de Governació de la Generalitat, senyor Sbert; el conseller regidor d'Assistència Social de l'Ajuntament, senyor Martínez Cuenca; els regidors senyors Barrientos i Escandell; una representació dels Amics de la URSS; una altra dels Amics de Mèxic; el company Serrats, del P. S. U.; Cortès, del Comitè Nacional de la C. N. T.; Antigüedad, en representació del ministre d'Estat; el Comissari de la Inspecció d'Instrucció, Reclutament i Mobilització, Almendros; Alloza, per la U. G. T. de Catalunya; Fermí Vergers i Lledó i Figueres, per Esquerra Republicana de Catalunya; Fontseca, del Comitè del S. R. I.; Ferratjans, del Partit Socialista Obrer Espanyol; delegacions d'altres entitats del Front Popular i el Comitè del Centre Antifeixista Sudamericà.

Poc després de les dotze, començà a servir-se el dinar a cent ciutadans, dinar que gratuitament facilita el C. A. S. A. de les vuit tones de queviures de l'Argentina que acaba de rebre.

Segons ens ha manifestat el secretari senyor Gentile, se serviran cent dinars i cent sopars diàriament, i dintre de poc serà augmentat aquest nombre, a mesura que es vagin rebent queviures.

El poble argentí ha respost a la crida que se li ha fet a favor de l'Espanya antifeixista i contribueix a les subscripcions obertes d'una manera generosa.

El primer periòdic argentí que s'ha ofert a patrocinar un dels restaurants populars que s'aniran creant a Barcelona, ha estat "Crítica", de Buenos Aires.

El Comitè Executiu del Centre Antifeixista Sud-americà ha fet lliurament del restaurant a l'Ajuntament de Barcelona.

Tots els que assistiren a l'acte s'han fet càrrec del gest meritori que els nostres germans de l'Argentina es proposen realitzar a l'Espanya republicana.

UNA ALTRA EXPEDICIO D'INFANTS A SETE

Ahir, dissabte, sortiren 101 nens cap a Sete. Aquestes expedicions, que han arribat a produir-se amb una certa regularitat, donen un color molt acuciat al Ministeri d'Instrucció Pública. Sembla com si tothom estigués de festa aquests dies en què marxen nens a l'estranger.

El comiat fou un acte impressionant, precedit per un dinar amb assistència del ministre, Segundo Blanco; dels sots-secretari, Puig Elies; de la Directora general de Primera Ensenyança, Ester Antich; del cap de l'Oficina de Premsa i Propaganda, Bernat Pou; consellers del C. N. I. G. i personal del ministeri.

Els infants no oblidaran mai l'afecte amb què se'ls tracta a l'Espanya republicana. Les autoritats, amb el ministre a primer terme, posen el major interès a atendre la infància evacuada, procurant suavitzar el dolor de la separació obligada de pares i fills per a salvar aquests del salvatge odi feixista.

Aquesta expedició ha estat patrocinada per "Dones Socialistes", de Suissa, i va acompanyada del professorat corresponent i de la delegada suissa, Margarida Zoebell. Cinquanta nens aniran a una bella finca anomenada Beau-Rivage, prop de mar, a Sete (Hérault), i la resta a Greonix-les-Bains.

La setmana entrant sortiren més infants cap a l'estranger. Així no s'interromp gràcies al generós ajut dels bons antifeixistes i a les encertades disposicions del Govern de la República.

"L'exèrcit de la República és un exèrcit netament espanyol"

Una al·locució del Cap de l'Exèrcit del Centre als caps i oficials espanyols de l'Estat Major faccIós

Madrid, 25. — El coronel Casado, cap de l'Exèrcit del Centre, ha dirigit per ràdio la següent allocució als caps i oficials d'Estat Major de l'Exèrcit rebel, i que copiem literalment:

"Con honda amargura he venido contemplando durante 23 meses largos la trágica destrucción de mi querida patria. Por entender ya que vuestros cerebros, no obstante la ofuscación que padecéis son permeables a la razón por creer que vuestro espíritu está dotado de sensibilidad bastante para responder a los requerimientos de un hombre de honor, me dirijo a vosotros con la esperanza de que mis palabras sencillas y rectas abran el camino que conducen directamente al reducto de vuestra conciencia: No en vano sois el más alto exponente de cultura en las filas de ese Ejército. Reflexionar acerca de las breves razones que quiero someter a vuestra consideración, un hombre cuya vox, a sabiendas, nunca hizo agravio a la verdad.

No fué para mí una sorpresa vuestro gesto de rebeldía; antes bien, con ánimo martirizado, esperaba el hecho fatal que hubo de producirse en el mes de julio de 1936. Una turbia marejada política, en el fondo de la cual se agitaban apetitos y designios inconfesables, hubo de arrastraros a un pronunciamiento militar. Fuisteis instrumento ingenuo de una causa cuyos móviles ocultos eran ignorados por vosotros. Las castas feudales que no se resignaban a no aplicar ninguno de sus injustos privilegios, pudieron promover el descontento en el seno de la familia militar. Halagaron vuestro orgullo, estimularon vuestras pasiones, y lograron, en fin, apartaros de los azares democráticos del país. Vosotros, brazo armado de la Patria, os encontrásteis sin saber como desconectados de los núcleos auténticamente nacionales, cuya savia vital no puede tener otro manadero que la entraña nacional. La plutocracia os arrastró a un pronunciamiento militar. ¿Os habéis percatado del triste significado que ostentan esas palabras? Los pronunciamientos han sido la rémora del siglo XIX en España. El caudillismo y las guarteladas perturbaron la evolución nacional, retrasaron en muchos decenios el proceso histórico del progreso hispánico; sembraron a su paso el estrago y la ruina; laboraron el desprecio del Ejército español.

¿Un pronunciamiento militar en el segundo tercio del siglo XX? ¿Comprendéis lo que es eso? La Historia de España recogerá el episodio en la página destinada a los anacronismos más absurdos.

Habéis sido juguete pérfidamente manipulado por una plutocracia que no se resignaba a reconocer los fueros legítimos del trabajo, encastillada en un concepto arbitrario del dominio que llegaba a otorgar su asentimiento a la función social de la propiedad. ¿Para poneros al servicio de tan bajos intereses abrazásteis la honrosa profesión de las armas? ¿A dónde os ha conducido el egoísmo de las castas feudales?

Conozco la perspectiva social de la zona rebelde. Los magnates del dinero no ocultan su contrariedad ante la duración de una guerra que ellos planearon en la creencia de que habría de ser breve y decisiva para sus intereses. El negocio ha quebrado. La guerra es larga y exige nuevos desembolsos. Las familias acaudaladas que fomentaron la rebelión, se resisten hoy a realizar nuevos dispendios. Legiones de advenedizos e indeseables y aventureros de ignorada procedencia se han instalado sudazmente en los puestos de más responsabilidad, con cínico menosprecio de la jerarquía que confiere la inteligencia y la conducta honesta.

Aquellos que de buena fe sirvieron a un movimiento que creyeron la salvaguarda del orden, se recluyen entristecidos en sus casas, ya que no les es posible proclamar, sin notorio riesgo, su arrepentimiento. Creyendo inmunizaros contra las corrientes extremistas, os veis obligados a sufrir una bárbara demagogia de tipo extranjero que inunda de soflamas confusionistas las ciudades y los campos de la zona. Quienes removieron la charca, se duelen ahora de que el cieno salga a la superficie. Operan sobre un cuerpo en descomposición y el hedor trasciende por encima de las fronteras. El mundo toma nota de las tenebrosas realidades que tienen su escenario en vuestro campo. ¡Tristes realidades las vuestras! Vuestros sentimientos religiosos, sufren el escarnio de recibir ayuda de los enemigos seculares de la doctrina de Cristo. Vuestros sentimientos patrióticos se ven mancillados por la afrenta de una invasión extranjera. Vuestros sentimientos monárquicos, si es que alguno de vosotros los conserva, no hallan entronizado otro reinado sino la corrupción más abyecta. ¿Para eso os sublevásteis contra los poderes legítimos del Estado español? A lo largo de esta larga campaña en que se desangra la nación, yo me esforzaba en comprender los motivos que inspiraban vuestra actitud de rebeldía. Me daba cuenta de que la guerra civil había encendido en las entrañas de la Patria una gigantesca hoguera de la cual eran combustible dos ideologías de signo contrario. Liberal por convicción contemplaba resignado el cuadro trágico en que se debatían vuestras diferencias, acallando el dolor ante la destrucción de España. Sin embargo, conocedor de las causas reales de vuestra rebelión, desde el primer día de la lucha abrigaba la sospecha de que las castas plutocráticas, motor de la zona rebelde, desbordarían a impulsos de sus brutales egoísmos, las causas de la guerra civil. Con la más viva indignación pude comprobar que mis vaticinios se cumplían. No es posible que haya un solo oficial del Estado Mayor rebelde para el cual sea un descubrimiento el hecho cierto de que el campo padece la humillación de una invasión extranjera. Estoy seguro, no obstante, de que muchos de ellos sufren el lamentable error de que en el campo leal ocurre cosa análoga. Todos me conocéis y ninguno de vosotros ignora que mi formación moral y las características de mi temeramento impiden manchar mis labios con la mentira. Pues bien: quiero que quede constancia de una afirmación; y os puedo asegurar que en este campo han luchado tan solo cinco brigadas internacionales; cinco brigadas, constituídas por elementos antifascistas de diversos países, cuyas bajas de efectivo a lo largo de la campaña se han cubierto con soldados españoles. Aquí no hay unidades rusas, ni mandos rusos. Esta patraña ha sido propalada con pérfidos designios políticos. Afirmo por mi honor que el Ejército que tenéis enfrente es el Ejército de la República, un ejército netamente español que lucha fundamentalmente por la independencia de la Patria. Nacido en Castillo, corazón de España, siento por mi Patria verdadera exaltación. Ha querido la casualidad que sea yo el responsable de la defensa de lo que pudiéramos llamar corazón del solar hispano; los hombres que se hallan bajo mi mando sienten a España como yo la siento. Nunca el sentimiento patrio alcanzó vibración tan fervorosa como en esta tierra contra el invasor extranjero. Las palabras "España" y "Patria" están ungidas de cálida emoción en los labios y en los corazones de estos soldados que luchan junto a mí. De igual modo, la inmensa mayoría de la población civil está en pie por la independencia de España. Los obreros, los comerciantes, los intelectuales, se sienten estremecidos solidarizados contra el invasor. Todos nos hallamos dispuestos a hacer saltar en pedazos el humiliante yugo extranjero.

Entre vosotros y yo existía una corriente de franca simpatía y mutuo afecto que la fatalidad hizo abortar. Estáis convencidos de la veracidad de mis palabras; y sabed, asimismo, que no me mueven propósitos de captación, porque a ello se opondría mi recia hidalguía castellana y mi dignidad de soldado español. Pretendo tan solo, convenceros, de que en este campo se lucha única y exclusivamente por la independencia nacional y que la España leal antes sucumbiría que entregarse.

Si creyera que sois hombres de conciencia fosilizada por el fanatismo, me habría ahorrado las palabras que anteceden. Creo dirigirme a entendimientos claros, dotados de agilidad y agudeza mental. Recapacitad sobre lo que os he dicho, si confiais en mi espíritu de rectitud que en otro tiempo ninguno de vosotros hubiera puesto en duda. Y entendedlo bien. España, que ha sido astro de primera magnitud en la órbita de la civilización y del progreso, acertará a sacudir el yugo que pretende imponerle el extranjero y sabrá entregar a la Historia la página más gloriosa de sacrificios que escribiera nuestra raza. ¡Viva España!"

La No Intervenció

L'"ALTERNATIVA" DE M. BLUM

París, 25. — El senyor Blum publica un altre article sobre la "Petita història de la No Intervenció", i segueix presentant l'"alternativa" de la política exterior francesa. Diu que ningú, al començament de la tardor, no podia tenir la més petita ilusió respecte l'actitud dels Estats totalitaris. Els compromisos de la No Intervenció eren violats; se suprimia el control i la No Intervenció havia pres un caràcter públic. El Govern francès es trobava davant l'una veritable denúncia de fet. Imitant les dictadures totalitàries, el Govern francès podia denunciar també la No Intervenció. Però no ho ha fet.

El senyor Blum acaba dient que "l'esdevenidor ens dirà si les esperances dels nostres amics anglesos són realitzables i si és possible tornar als acords internacionals la seva reciprocitat, el seu esperit de justícia i la seva eficàcia. Però mentrestant, davant la situació creada per les dictadures totalitàries; no existeix, segons nosaltres, altra alternativa".

L'alternativa del senyor Blum és o no controlar la frontera perquè els altres no les controlen, o denunciar de dret l'acord de No Intervenció. — Agència Espanya.

LA POSTA EN VIGOR DEL PLA DE RETIRADA DE "VOLUNTARIS" ALEMANYA I ITALIA NO ACCEPTEN EL PAGAMENT DE LES DESPESES

Londres, 25. — Els cercles polítics i la premsa s'ocupen de la reunió d'ahir del Comitè de No Intervenció. La reunió ha estat com les anteriors: no s'ha pres cap decisió i se segueix amb el joc de fer observacions i presentar la necessitat de consultar els respectius Governs. Segons els observadors, el mètode actual del Comitè de No Intervenció no podia donar un resultat als respectius Governs. Segons els observadors, el mètode actual del Comitè de No Intervenció no podia donar un resultat concret abans del mes de març de l'any vinent. Amb relació a les necessitats financeres per al control i la retirada dels combatents estrangers, es calcula que han falta dos milions i mig de lliures esterlines. Alemanya no ha acceptat encara participar en les despeses, i Itàlia, que té diner per a fer la guerra, diu que no en té per a retirar les seves tropes.

El "News Chronicle" creu que la retirada dels combatents estrangers costarà a raó de deu lliures per cada home. Les despeses per a les dues Comissions encarregades del cens dels combatents estrangers i les despeses per a controlar les fronteres pujaran 1.750.000 lliures, i el control dels ports, 500.000 lliures. De manera que Anglaterra i França haurien de pagar totes aquestes importants despeses. Afegeix que les tripulacions dels vaixells anglesos durant tot el període de treball del Comitè de No Intervenció no tindrien cap protecció.

En general, els cercles polítics i la premsa anglesa manifesten un gran pessimisme sobre les probabilitats d'èxit de la posta en vigor del pla anglès. Segons el parlodic d'extrema dreta "Daily Mail", el Govern anglès està estudiant la protecció dels seus vaixells de comerç armant-los amb canons antiaeris. — Agència Espanya.

DE VALENCIA

VISTES DE DIVERSES CAUSES A VALENCIA I A MADRID

Es aplicada una pena de 30 anys d'internament

València, 25. — Ha acabat la vista del judici pel delicte d'auxili a la rebelió contra diversos processats.

El Tribunal Popular número 2 ha condemnat a 30 anys d'internament en camp de treball, a complir en un batalló disciplinari, a Francesc Galiz Torres i Manuel Galan Iborra.

Josep Canales Roman ha estat absolt del delicte d'auxili a la rebelió però condemnat a quatre anys d'internament per desafecció al règim.

El fiscal ha retirat l'acusació que pesava contra Mercè Zaragoza i Maria Alvaro Ortiz.

MADRID VOL DONAR EXEMPLE D'HONRADESA EN LA PRODUCCIO, EL COMERÇ I EL CONSUM

Madrid, 25. — El governador i l'alcalde han subscrit conjuntament una ordre amb data d'ahir. Cada un d'ells actuarà en tot allò que sigui de la seva jurisdicció i competència per a intervenir i regular el proveïment i distribució d'articles d'ús i vestit.

Les autoritats governativa i municipal — diu l'ordre — volen que aquest poble de Madrid, que de tants sacrificis, abnegació i heroisme dóna exemples al món, pugui també demostrar que la seva vida comercial es caracteritza per l'honradesa en el comerç i l'austeritat en la producció, en la distribució i en el consum. Mésures de govern hauran d'assenyalar al mateix temps el recàrrec que es creu lícit sobre aquells preus d'origen; però mentre el Govern dicta aquestes disposicions de caràcter general és urgent aplicar normes per a regular la venda a l'engròs i a la menuda a la capital. Es crea una Junta reguladora constituïda per sis delegats; d'ells, dos en representació del comerç d'ús i vestit, designats per la Cambra de Comerç; altres dos pels Sindicats UGT i CNT i dos en representació del governador civil i l'alcalde.

Presidirà la Junta el governador civil o la persona en qui delegui.

Serà atribució de la Junta centralitzar la venda a l'engròs, establint els dipòsits necessaris per a proveir al detall. Aquestes centrals a l'engròs seran les receptores dels articles adquirits a les fàbriques.

Es dictaran normes per a la venda ambulant, s'organitzarà la distribució i s'assenyalaran normes per a l'adquisició dels articles pel públic.

UNA OFENSIVA DE PRODUCCIO I TREBALL PER A AJUDAR LLEVANT

Madrid, 25. — Balmes Almazan, secretària de producció del Comitè Provincial de la J. S. U. de Madrid, ha manifestat que per a ajudar Llevant els joves de Madrid realitzaran quinze dies d'ofensiva en el treball i en la producció.

El motiu fonamental que ens ha guiat — ha dit — és el de demostrar que la joventut no solament sap demanar millores i treballar per elles sinó també sacrificar-se per a contribuir a l'acceleració de la victòria, redoblant els esforços, elevant la producció, tenint cura més i més de les màquines i capacitant-se per a dominar millor la tècnica. La joventut obrera de Madrid demostrarà en aquests quinze dies de treball el que és capaç de fer si se l'ajuda i se li donen facilitats. I es reconeixen els seus drets. Però, a més, nosaltres adoptem aquest procediment de lluita per les reivindicacions de la joventut perquè considerem que en aquests moments no poden usar-se, si no es vol incórrer en delicte d'alta traició, els vells mètodes de treball que sempre emprà la classe obrera: vagues, sabotatges, boicots, etc.

Quan l'enemic ataca per Llevant la joventut obrera i camperola de Madrid ha d'iniciar també una forta ofensiva per tal d'ajudar els heroics defensors de la terra valenciana i de mostrar al feixisme que la joventut espanyola està disposada, fant al front com a la reraguarda, a acabar amb el feixisme.

UN PERIODISTA CONDECORAT

Madrid, 25. — Pel seu heroic comportament ha estat condecorat amb la Medalla del Deure el periodista madrileny Eleuterio V. de la Villa (Juan de Gredos), que com a capità d'Assalt ha combatut coratjosament a la serra de Castuera.

¿Com cal virar en una cruïlla quan funciona un senyal electromecànic regulador del trànsit, i com, quan aquest no funciona? En el Reglament Gràfic de Circulació, edicat per l'Ajuntament de Barcelona, ho trobarás explicat.